

**Bart Peeters houdt ons een lachspiegel voor
90-jarige bijna-studente Antoinette Pecher
het imagoprobleem van de Studentenraad**

studentenblad Universiteit Antwerpen
dwars
nr. 112 | jaargang 17 | okt 2017 | gratis | www.dwars.be

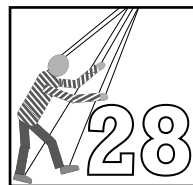
COVER Bart Peeters

Multitalent en ideale nonkel Bart Peeters stelt zijn nieuwe album voor met een goed gevoel voor humor en een sympathie waar iedereen vloeibaar van wordt.

MAATSCHAPPIJ overgrootmoeder in de aula

90-jarige Antoinette Pecher definieert de term selfmade vrouw. Ze trotseerde het glazen plafond, maar werd geveld door een glazen deur.

UNIVERSITEIT gebrek aan transparantie bij de Studentenraad

De Studentenraad, een ver-van-mijn-bedshow of een bereikbaar en transparant vangnet? We vroegen het jullie, studenten.

03 EDITORIAAL gekleurd beeld
Een veto op oppervlakkigheid.

10 ONDERWIJS digitale notities
Is typen getikt?

13 TAALPLEZIER dwarswoordzoeker
Waanzinig woordzoeken.

14 IN MIJNEN TIJD strand
Het zand der tijd.

15 BETWETER eroev
De Antwerpse draad kwijt.

18 COLUMN wc-madammen
Het zijn van de pot gerukte geldgraiers.

20 CENTERFOLD ghosts in the city
Het onzichtbare zichtbaar gemaakt.

22 BLIKOPENER het Lam Gods
Schilderijen onder de scanner.

24 MAATSCHAPPIJ mucu
Adembenemende longen.

26 PROFFENPROFIEL Dennis Baert
Bingewatching en bloemkool.

34 MAATSCHAPPIJ monogamie
Hoe meer zielen hoe meer vreugd?

37 BAANBREKERS scheidsrechter
Fluiten naar je geld.

38 HET LAATSTE WOORD vlamme salami
Laat maar zwaaien.

39 POËZIE Hannah Timmermans
Gaat door merg en been.

40 STRIP Annelies Belemans
Heeft het laatste woord.

gekleurd beeld

Veto doet een Schampertje, wist je dat al? Het studentenblad van KU Leuven neemt afscheid van zijn wekelijkse krant en kiest – net als onze collega's aan UGent – voor een tweewekelijks tijdschrift. Veto wil immers diepgaande artikels in de verf zetten en een magazine blijkt hier een beter doek voor. (Wij beamen graag.)

In tijden van snelle, nieuwsg geile mainstream-media voelt hun beslissing tegendraads. Veto wordt dwars. Hoera! Onze vrienden van de Vlaamse pers reageerden echter met minder gejuich. Zij weten de beslissing van onze Leuvense collega's aan een gebrek aan redactieleden. Dat doet vermoeden dat een deel van onze Vlaamse vakbroeders niet voldoende beseft hoeveel geduld goede onderzoeksjournalistiek vraagt.

Wellicht ligt een subtiliteitsverschil aan de basis van dergelijke misinterpretaties. Je kan verrekken van een kleuridee waarvoor je alle basiskleuren bijeen moet gooien. Makkelijk. Die schreeuwerige kleuren liggen immers schilderklaar in je palet: je hoeft ze maar uit te kiezen. Wist je dat je die klaarliggende kleuren ook mengen kan? Dat vraagt geduld. Durf. Hoe

veel onbekende nieuwe tinten kom je tegen? Je schotelt jezelf en de kijker iets nieuws voor. Het mag duidelijk zijn dat deze tweede vertelmethodede meer werk vergt. En in een maatschappij zonder geduld en met klikhonger, voed je met je eerste schilderij onmiddellijk je lezers.

Nuance wordt echter weinig gebracht. De tegen- of gematigde stemmen zullen zich later pas kunnen tentoonstellen. In opiniestukken, rechtzettingen, longreads. Maar niet alle lezers kijken dan nog naar je tentoonstelling. Zij scrollden al verder, hun aandacht op het volgende hot topic. Hun beeld is ondertussen felgekleurd.

Wij houden het liever bij zwart, wit en het hele gamma aan grijstonen daartussenin.

Anouk Buelens-Terryn
hoofredacteur

EDITORIAAL

colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. Het magazine verschijnt drie keer per semester en wordt gratis verdeeld op UAntwerpen-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stadscampus. Op www.dwars.be is bovendien wekelijks nieuwe content te vinden.

Dit nummer werd afgesloten op 22/10/2017. Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Opplage: 2.600 exemplaren. V.U. Anouk Buelens-Terryn, Kleine Kauenberg 22, B-2000 Antwerpen

adverteren@dwars.be ■ contact@dwars.be ■ www.dwars.be

Anouk Buelens-Terryn
Donna Kerseboom
Maury De Meulder

hoofredacteur
adjunct-hoofredacteur
redactiesecretaris

Annelin Marien ■ Anouk Buelens-Terryn
Camille Claeys ■ Daan Krake ■ Joanna Vervoort
Jonathan Mertens ■ Leonie Vanstappen
Lie Van Roeyen ■ Louise De Vliegere ■ Maxene Willems
Quinten Van den Broeck ■ Rin Verstraeten
Selena de Waard ■ Stijn Demarbaix ■ Tim Bouwhuis

redactie

Joanna Vervoort (verantwoordelijke)
Annelin Marien ■ Astrid Devlaminck
Caroline Van De Pol ■ Leonie Vanstappen
Louise De Vliegere ■ Maxene Willems
Oscar Terryn ■ Quinten Van den Broeck
Ruben Bal ■ Silke Rochtus ■ Stijn Demarbaix
Tim Bouwhuis ■ Ulrike Teurelinck

eindredactie

Natasja Van Looveren (verantwoordelijke)
Camille Van Landegem ■ Lie Van Roeyen
Lisa Decré ■ Lize D'haese ■ Stine Moons

Stine Moons (verantwoordelijke) ■ Alex Noels
Anouk Buelens-Terryn ■ Lisa Decré ■ Lize D'haese

beeld

Annelin Marien ■ Camille Van Landegem
Charlotte Bourguignon ■ Leonie Vanstappen
Suzanne Roes

vormgeving

Bruno Vervoort ■ Hacer Bozkurt ■ Iris De Bondt
Kathelijne Put ■ Margo Buelens-Terryn
Sarah Serneels ■ Sofie Dascolte

freelance

Stein de Groof (verantwoordelijke)
Ruben Van Assche

IT

Quinten Van den Broeck (verantwoordelijke)
Caroline Van de Pol ■ Daan Krake
Jonas Heymans ■ Rin Verstraeten

PR

Favorit |

drukkerij

Hugo Van Beveren |

cover

Annelies Belemans ■ www.atelierannelies.be
elkedageenwoord.tumblr.com

strip

Hannah Timmermans ■ Hugo Van Beveren | **met dank aan**

“ik ben een laatbloeier in de muziek

Bart Peeters

tekst: Rin Verstraeten ■ beeld: Hugo Van Beveren

Het is zaterdagmiddag wanneer ik hem voor het eerst ontmoet op de cd-voorstelling van zijn nieuwe album in Fnac. Na een korte babbel en een krabbel op mijn exemplaar van de cd zegt hij: “Hé, we bellen nog.” In het telefonisch interview dat daarop volgde, vormden de nummers van zijn nieuwe plaat *Brood Voor Morgenvroeg* de leidraad van ons gesprek. Alvorens we echter de naald van onze platenspeler op de eerste groef van de elpee zetten, stellen we je kort even voor aan het meesterbrein erachter.

slimmer dan de zanger

Bart Peeters is niet alleen zanger, maar hij is ook student Germaanse Filologie en Theaterwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen geweest. "Ik ben eigenlijk nooit mijn diploma gaan afhalen, maar de universiteit heeft het me onlangs bezorgd, dus nu heb ik eindelijk een diploma!" Zelfs tijdens zijn studentenjaren speelde muziek al een belangrijke rol. "Ik speelde als drummer in een orkestje met Jan Leyers en Hugo Matthysen. Onze droom was om iets te kunnen doen in de muziek, maar in de jaren 80 leek dat onmogelijk. Dus hebben we die droom opgeborgen." De drummer besloot het over een andere boeg te gooien en werd televisiepresentator in België en later ook in Nederland. Pas in 1988 kon zijn liefde voor muziek opnieuw weerklinken in de muziekgroep The Radios, omdat het naar zijn mening toen opeens terug goed ging in de muziek. "Mijn Vlaamstalige repertoire begon pas op mijn veertigste. Dus ja, ik ben een laatbloeier in de muziek."

Zijn studies waren echter nooit een plan B. De literaire vakken bleken bij nader inzien niet helemaal zijn dada. "Ik had het moeilijk met het feit dat ons werd gezegd hoe je Paul Van Ostaïen moest begrijpen, omdat ik vind dat interpretatie iets persoonlijks is. Ik zeg ook nooit tegen mensen hoe ze mijn liedjes moeten interpreteren, dat bepalen ze zelf." Desondanks had de muzikant nooit tweede zit. Hij studeerde hard, maar eigenlijk alleen maar tijdens de examens en zelfs dan gaf hij met zijn orkestje optredens op andere universiteiten. "Zo speelden we eens een hele nacht door op een fuif in het Konijnenkot van Campus Wilrijk, toen ik plots een professor van mij zag. Hij stond er te dansen en zei: 'Volgens mij moet dat drummertje morgen examen bij mij afleggen.'"

brood voor morgenvroeg

Naast humor wordt het nieuwe album van Bart Peeters gekenmerkt door melodieuze en ritmische invloeden van over de hele wereld. Zelf heeft hij het over Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse invloeden, maar ook reggae, hip-hop en balkanmuziek zijn de plaat niet vreemd. "Het is niet omdat het in het Nederlands is, dat het moet klinken als kleinkunst, zo van *plingeleplom plingeleplom*. Ik vind de *groove* en het heupenwerk minstens even belangrijk als de inhoud of de melodie. Ik heb het moeilijk met te simpele, boerse, drammerige ritmes. Ik wil seks horen."

"Ik moet blij zijn dat ik op mijn leeftijd nog verdacht word van ADHD."

Humor komt veelvuldig aan bod, vooral in de vorm van kritiek op de maatschappij. "Er zit precies een bluts in de kosmos. Er is een ongelooflijke scheidende reflex in de wereld: nu willen de Catalanen weer los van de Spanjaarden, Amerika wil een muur met Mexico en Kim Jong-un zou liefst de hele wereld laten verdwijnen met een druk op de knop." De artiest gebruikt maatschappelijke problemen om teksten te schrijven die de wereld weerspiegelen. "Desnoods in een lachspiegel, want dat mag, hé. Ik maak er grappen over, eerder dan dat ik me daarover opwind. Eigenlijk zouden we allemaal heel betrokken moeten zijn bij de wereldproblematiek, maar ik kan niet naar Kim Jong-un bellen om te zeggen: 'Gast, niet op de knop drukken'. Ik heb zijn nummer niet. Ik zou graag de wereld willen redden, maar daar ben ik te dom voor. Dus weet je wat? Laat ik huishoudensgewijs er dan maar voor zorgen dat er brood is voor morgenvroeg."

dezelfde kam

De Vlaamse muzikant schreef het nummer *Dezelfde Kam* als betoog tegen vooroordelen. "Het moet niet leuk zijn om als moslim te moeten horen dat je wel geradicaliseerd zal zijn, of als katholiek dat je wel pedofiel zal zijn, of als Rus dat je wel een homohater zal zijn, want zo is het natuurlijk niet." Ook Bart Peeters krijgt wel eens te maken met stereotypering, maar die vindt hij goed meevallen. "Mijn stereotypering is 'die ADHD-lijder'. Ik denk dan dat ik eigenlijk geen ADHD heb. Bovendien moet ik blij zijn dat ik op mijn leeftijd nog verdacht word van ADHD, want ADHD is een soort van *over the top* energie. Ik zou het erger vinden moesten ze zeggen 'die uitgebluste lamzak' of zoiets." Dankzij zijn typerende energie, zowel op als naast het podium, wordt de spring-in-'t-velde wel eens geïmiteerd door Jonas Van Geel, Guga Baul of Chris Van den Durpel. "Dat betekent dat ik toch een persoonlijkheid ben. Iemand die op geen enkele manier opvalt, die kan je ook niet nadoen."

smartphone

Het nummer *Smartphone* steekt de draak met sociale media. Toch schreef de zanger het niet vanuit een ergernis. "Die tekst is helemaal gelogen, want die begint met: 'het is om zeep, ik kocht een smartphone.' Klein detail, ik heb eigenlijk nog nooit een smartphone gekocht. Ik bel u nu zelfs met een ouderwetse, *stekken*dozen Nokia. Ik ken de smartphonecultuur enkel door sociale observatie en geruchten." Toch zullen de critici opmerken dat Bart Peeters wel degelijk actief is op Facebook en Instagram. "Ik houd me daar, eerlijk gezegd, niet mee bezig." ➤

“De mensen van mijn entourage regelen dat allemaal voor mij.” Dat hij de waarheid spreekt, bewijst hij met een anekdote uit zijn eigen gezin. Er wordt daar wel eens gezeurd over de slechte wiferverbinding in de keuken. Om toch online te blijven, schakelen zijn gezinsleden dan over op 4G, een kostelijke grap. Hoewel de huisvader slim genoeg is om te weten dat hij dit heel goedkoop kan oplossen, laat hij het probleem hangende. “Ik ben daar allemaal niet de slaaf van. Ik spreek nog gewoon met mensen.”

“Met mijn versie zou Céline Dion niet weggkomen. Ze zou het überhaupt niet kunnen, al is het maar omdat ze geen Nederlands kan.”

Als de naald van je platenspeler intussen de tweede groef van de elpee heeft bereikt, zal je merken dat het nummer *Smartphone* een herkenbaar deuntje heeft, namelijk dat van Drake's *Hotline Bling*. “Onze dochters zeiden me: ‘Papa, je moet dat eens zien, die heeft 4 miljard hits op YouTube’. Ik verzekerde hen dat ik het nummer *Hotline Bling* zou verbeteren. Ik heb er niet alleen een andere tekst over gezongen, maar heb ook de akkoorden veel interessanter en muzikaler gemaakt, waardoor het niet alleen maar die *rip-off* is van die ene *loop* van Timmy Thomas (waarop Drake zijn nummer *Hotline Bling* baseerde, n.v.d.r.). Kortom, ik maakte het nummer inhoudelijk grappiger en muzikaal rijker. Ik heb er raar genoeg ook een reggaenummer van gemaakt. Waarvoor dat nodig was, weet ik zelf niet.”

tot je weer van me houdt

Een tweede opvallende cover op *Brood Voor Morgenvroeg* is er die van *Pour que tu m'aimes encore*, een van de grootste hits van Céline Dion. “Daarbij is de vraag: kan je je als een gewone mens uit Boechout meten aan Céline Dion? Nee, natuurlijk niet.” Daarom wordt een goede cover volgens Bart bepaald door de mate waarin je een nummer helemaal eigen maakt. Voor hem is het van belang dat hij covers maakt, waarbij de melodie en de tekst hem typeren. “Met mijn versie zou Céline Dion niet weggkomen. Ze zou het überhaupt niet kunnen, al is het maar omdat ze geen Nederlands kan.” Hij vertelt me zelfs dat hij aan de hand van de persoonlijke wijze waarop iemand een cover brengt, kan zeggen wie die persoon is. “Je kunt je persoonlijkheid makkelijker illustreren door iets te doen wat al bestaat. Dat heb ik dus twee keer gedaan op *Brood Voor Morgenvroeg*.”

het hart wint steeds (van de gedachte)

Toen Angela Merkel de *soundbite* “*Wir schaffen das*” betreffende de vluchtelingenproblematiek uitsprak, groeide in Boechout inspiratie voor een nieuw nummer. Bart Peeters schrok van deze uitspraak, omdat de CDU-politica haar hart liet spreken. “Uit politieke berekening zeg je nooit ‘*Wir schaffen das*’, omdat je weet dat het een swing gaat geven aan de politieke perceptie van je persoon. Ondanks dit risico en de mogelijke politieke gevolgen sprak ze de woorden toch uit. Daarom geloof ik dat je de beste beslissingen eigenlijk met je hart neemt.” Deze filosofie streeft de zanger ook na in het programma *The Voice Van Vlaanderen*, waar hij een van de vier

coaches is. “Ik wou dat ik kon zeggen dat ik tactisch kan kiezen, maar dat kan ik niet. Ik laat mijn hart spreken.” Hij vindt het zelf erg raar om zangtalenten bij de *blind auditions* te beoordelen. “Je moet je dan ongelooflijk concentreren. Ik moet nu heel hard zijn, maar bij sommige mensen denk ik: het is hier begonnen en ik hoop dat het weer snel voorbij is. En bij andere mensen heb ik zoiets van: dit intrigeert me, ik wil die persoon zien. Dit is alles wat het moet zijn.”

“Ons doel is iedere avond de mensen de avond van hun leven te bezorgen. Dat is een hoog doel, maar voor minder moet je niet gaan.”

“Eigenlijk is *The Voice* een echte persoonlijkheidswedstrijd. De vorige jaren was het vaak de mooiste stem die won, maar dat garandeert nog geen mooie carrière. Er zijn nog zo veel andere dingen die meespelen, zoals ambitie. Ik zou het geweldig vinden als de interessantste persoonlijkheid nu *The Voice* wint, en dan liefst iemand uit team Bart.” Als coach probeert hij zijn pupillen zo veel mogelijk tips bij te brengen, maar helpt hij hen ook bij technische zaken, zoals tempo, toonhoogte en songkeuze. Toch vindt hij het van groot belang dat mensen vooral zichzelf kunnen ontdekken. “Ik laat ze nooit iets doen dat indruist tegen hun persoonlijkheid. Als je wilt dat de grootste persoonlijkheid wint, moet je er ook voor zorgen dat de persoonlijkheden behouden blijven. Een levensles die ik graag wil meegeven aan de kandidaten? Je hoeft niet te winnen om nummer één te zijn.”

twee paar poten & een staart

De derde groef van je tweede elpee zal intussen vrolijk op de achtergrond beginnen spelen. Ik stel voor dat je even de tijd neemt om naar het verhaal van Barts viervoetig genie te luisteren. Je mag je verwachten aan swingende balkanmelodieën en vooral humor, veel humor. Ook naast het podium blijkt humor een belangrijke component in het leven van de muzikant. "Als we met het gezin eten, verslikken we ons vaak omdat er gewoon heel hard gelachen wordt."

Toch is humor ook iets vreemds, vindt hij, omdat niet iedereen humor begrijpt. "Je hebt zoiets als platte humor, die snapt iedereen. Maar dan worden de intellectuelen weer boos: hey, dat is platte humor. Terwijl ik denk dat er maar twee soorten humor zijn: goede en slechte." Zelf moet hij enorm lachen met *Monty Python*, maar ook de cartoons van Jeroom vindt hij altijd hilarisch. Humor duikt dus zowel in Barts muziek, als in zijn dagelijks leven op. Alsof dat nog niet genoeg is, presenteert hij nu ook *Voor De Leeuwen*.

In dit programma wordt een nieuwe generatie komisch talent bijna letterlijk voor de leeuwen gegooid. Tijdens de show moeten ze trachten het publiek en de bekende ergast aan het lachen te brengen. Die laatste kiest wie hem of haar het meeste buikpijn van het lachen heeft bezorgd. "En daar zullen echt enkele talenten uitkomen, die een carrière kunnen opbouwen. Niet dankzij het programma, maar dankzij hun eigen talent. Ik heb daar wel een goed oog voor." ►

mirakelman

De homo universalis schreef dit nummer wel vanuit het perspectief van een jaloerse man, die het niet kan verkroppen dat zijn vrouw helemaal wild wordt van haar idool (lees: *Stan Van Samang*), maar toch kan je Bart zelf beschouwen als een *Mirakelman*. Met een geweldige passie voor muziek, een gevoel voor humor om u tegen te zeggen en een sympathie waar iedereen vloeibaar van wordt, staat hij zowat bovenaan mijn lijstje van favoriete Vlaamse zangers. Misschien ook wel op het lijstje van ideale nonkels, want geef toe, wat voor een geweldige familiefeesten zouden we dan niet mee maken? Je kan alvast een voorproefje krijgen tijdens zijn tournee (wegens groot succes verlengd), waarvan je data op bartpeeters.net vindt.

***“Ik heb het moeilijk met te simpele, boerse, drammerige ritmes. Ik wil seks horen.*”**

Maar wat kun je verwachten van zo’n avondje Bart Peeters? “Een serieuze avond in twee delen. Nee, helemaal niet serieus. Ik bedoel gewoon een avondvullende avond met veel humor, veel ambiance en hier en daar wat emotie. Het podium wordt gevuld door zes mannen, waaronder vijf virtuozen. Ik ben dus de enige niet-virtuoos. Ons doel is om er iedere avond het concert van ons leven van te maken en dus eigenlijk ook mensen de avond van hun leven te bezorgen. Dat is een hoog doel, maar voor minder moet je niet gaan, vind ik.” ■

EXCLUSIEF VOOR STUDENTEN

KENNY GE KUNT NU 'HIPPI'S'
EEN STUDENTENABONNEMENT
VAN HUMO KRIJGEN VOOR
MAAR 7,58 EURO PER MAAND!

OCH DA KAN NI! DA'S ZATTEPRAAT!
Gij zijt zo SCHEEF ALS NE PATAT!

EJ WAT ZEGDE GIJ OVER ONS?!

Gij zijt ZÉLF ZO STONED ALS
EEN GARNAAL!!

EJ DOE IS KALM GAST!!
Wij zijn BLOEDNUCHTER OK?!

VOOR MAAR
€ 7,58
PER MAAND

Lees nu Humo op papier en digitaal
voor maar €7,58 per maand.

100 % Humo voor 50% van de prijs,
surf nu naar humo.be/50procent

HUMO

laptops getoetst

briljant hulpmiddel of dodendans van alle hersencellen?

tekst: Selena de Waard en Tim Bouwhuis ■ beeld: Lie van Roeyen

Nu het collegejaar weer begonnen is, verschijnen er in de media diverse artikelen die de discussie over laptopgebruik in de collegezaal nieuw leven inblazen. Zo zouden ze funest zijn voor de concentratie en vooral voor afleiding zorgen. Desondanks zijn laptops in aula's niet meer weg te denken.

Aan de universiteit van Antwerpen is er geen officieel beleid rond laptopgebruik. Professoren kunnen dus zelf bepalen of deze wel of niet in hun les gebruikt mogen worden. Veel studenten maken graag gebruik van de gelegenheid hun laptop mee te brengen, de welbekene nadelen ten spijt. Hoe wordt er binnen onze universiteit over deze dynamiek gedacht?

Om de verschillende stemmen in het debat goed uit te kunnen lichten, zijn we in gesprek gegaan met een aantal professoren en studenten. Zo spraken we met professor Thomas Crombez, die kunstfilosofie doceert aan de AP Hogeschool en als gastdocent colleges verzorgt aan UAntwerpen.

Bij zijn colleges aan de hogeschool zijn laptops, telefoons en tablets niet toegestaan. "Ik geloof dat ik een van de weinigen ben die duidelijk stelling inneemt. Zoals je in het vliegtuig

geen telefoon mag gebruiken omdat dat de veiligheid in gevaar brengt, mag je in mijn colleges geen telefoon gebruiken omdat dat de concentratie in gevaar brengt”, stelt hij.

Bij zijn gastcolleges aan UAntwerpen raadt hij laptopgebruik vooral sterk af. “Er is al veel onderzoek naar het fenomeen gedaan. Deze onderzoeken tonen aan dat je de lesstof cognitief beter verwerkt als je met de hand noteert. De verklaring hiervoor is dat je, als je met de laptop werkt, sneller kunt noteren en dus letterlijk typt wat de docent zegt”.

de asocialiteit van de laptopgebruiker

Laptops hebben in de ogen van Crombez niet alleen een negatieve invloed op de studieresultaten, ze doen ook inbreuk op de sociale interactie binnen de collegezaal: “De les als ontmoeting, als uitwisseling, wordt voor mij beschadigd door het feit dat studenten zich afsluiten in de spreekwoordelijke capsule van hun scherm. Lesgeven is een collectieve ervaring, geen individuele.”

“Wat jij doet heeft impact op wat andere mensen doen. Als jij uitdraagt dat je je laptopscherm interessanter vindt dan de les, geef je hen een aanleiding om die gedachte over te nemen. Het is hetzelfde, maar op kleinere schaal, als het openslaan van een krant tijdens de les. Dat zou niemand doen, want het is verschrikkelijk onbeleefd. Studenten doen soms alsof de laptop een soort veredeld notitieboekje is, maar dat is het natuurlijk niet. Het is een informatiecentrum.”

De meeste studenten die we spreken lijken zelf vooral uit praktische redenen hun laptop te gebruiken. Schrijven gaat langzamer en zorgt voor slordige, onoverzichtelijke aantekeningen.

“Bij hoorcolleges kun je meteen tijdens het noteren samenvatten, en hoef je nadien niets over te typen. Het maakt mijn studiewerk een stuk ordelijker en ik neem aan dat dat wel een positief effect heeft op mijn resultaten”, aldus Gerwin van der Linden, bachelorstudent Toegepaste Taalkunde.

verantwoordelijkheid boven regelgeving

De discussie over het gebruik van laptops is ook Gert Rijlaarsdam, professor in de Meertalige Professionele Communicatie, niet vreemd. “Ik kan me er iets bij voorstellen dat het voor studenten aantrekkelijk kan zijn klakkeloos de teksten van dia’s over te nemen. Interactie en extra denkstof zijn echter cruciaal voor een goede verwerking van de les. Sommige studenten typen alles over en bedenken achteraf thuis nog eens wat er nu eigenlijk gezegd is”. Toch is het luiden van de noodklok volgens Rijlaarsdam niet nodig. Studenten die merken dat hun studieresultaten in het geding komen, zullen zelf hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen.

Studenten lijken het hiermee eens te zijn. Matthias (21), masterstudent aan UAntwerpen, geeft aan dat de verantwoordelijkheid voor het gebruik van laptop altijd bij de student zelf dient te liggen: “Als je puur door een laptop

niet goed zou opletten, dan zou je eigenlijk zelf de discipline moeten hebben om te zeggen: oké, ik ga noteren, gewoon met pen en papier”. Alexander Bleyaert, masterstudent Internationale Betrekkingen, voegt daaraan toe dat studenten vandaag de dag de vrijheid en verantwoordelijkheid hebben hun eigen werkmethode te kiezen.

“Lesgeven is een collectieve ervaring, geen individuele.

- Thomas Crombez -

onderzoek als moeder van de nuance

Daar komt bij dat studenten die géén laptop gebruiken natuurlijk ook niet altijd een en al oor zijn. Dagdromen is van alle tijden, zegt ook Prof. Luuk van Waes. Van Waes, coördinator van de master in de Meertalige Professionele Communicatie, gelooft niet in een eventueel verbod op laptops. De discussie reduceren tot een onderscheid tussen goede en slechte werkmethoden zou dan ook een vergissing zijn: “Er worden allerlei stevige uitspraken gedaan over (de nadelen van) laptopgebruik, maar de basis is niet altijd duidelijk”.

Professoren zouden er goed aan doen minder in te zetten op beperkende regelgeving, en meer op het communiceren van de juiste tips en tools. Als studenten de nodige vaardigheden en de vereiste zelfdiscipline ontwikkelen, hoeft het gebruik van een laptop volgens van Waes niet langer op grote bezwaren te stuiten. ➤

Onderbouwing voor die observatie diende zich aan toen twee van zijn MPC-studentes, Andrea Aerts en Lore Gijsbrechts, vorig jaar een masterscriptie wijdde aan de effecten van geschreven en getypte notities op begrip. Aerts en Gijsbrechts gingen op zoek naar twee specifieke groepen van proefpersonen: een groep met uitgesproken schrijvers en een groep met uitgesproken laptopgebruikers.

“*Studenten hebben vandaag de dag de vrijheid en verantwoordelijkheid om hun eigen werkmethode te kiezen.*

- Alexander Bleyaert -

De proefpersonen werd gevraagd tweemaal twintig minuten aantekeningen te maken bij een digitaal geprojecteerde lezing. Vervolgens vond er een (voor beide groepen identieke) kennis- en inzichttoetsing plaats. Uit de resultaten bleek dat er geen significante verschillen tussen de twee groepen waren. De belangrijkste conclusie die daaruit volgt: studenten die zich de vaardigheid van het typen of schrijven eigen hebben gemaakt, komen op verschillende manieren tot vergelijkbare prestaties.

Deze conclusie sluit aan bij de visie van professor Aline Remael, hoogleraar Vertalen en Tolken aan UAntwerpen. “De discussie rond laptopgebruik wordt vaak nog te ongeavanceerd afgeschilderd. Nieuwe technologieën moeten we eerst op de juiste manier leren gebruiken, en dat gebruik moet vervolgens weer geoptimaliseerd worden naar de juiste gebruikscontext”.

Via onderzoeken en subjectieve observaties verankeren we dus het heden, maar bereiden we ons ook voor op wat komen gaat. Waar is de laptop in de toekomst? Zal ze ruim baan moeten maken voor andere *devices*, of zullen studenten toch weer vaker de pen ter hand nemen?

Professor Crombez stelt zich de toekomst in ieder geval niet al te negatief voor. “Laptopgebruik is een jong, relatief recent fenomeen. Ik hecht dan ook geen geloof aan de opmerking dat ze voorgoed niet meer weg te denken zijn. We moeten eerst doorslaan in een andere richting, voor we zien wat de werkelijke gevolgen zijn van al die digitale toestellen. Ik denk dat we binnen tien jaar in een situatie zitten waarin *devices* die afleiden in les- en vergaderruimtes op vliegtuigstand gaan. Maar ik zie wel een laptopvrije collegezaal in de toekomst, zeker.”

“*Ik zie wel een laptopvrije collegezaal in de toekomst.*

- Thomas Crombez -

Of die verwachting ooit werkelijkheid zal worden, is nog maar sterk de vraag. Vast staat dat het einde van de laptopdiscussie nog niet in zicht is. “Het gebruik van nieuwe technologieën maakt altijd een evolutie door. Er is nog meer onderzoek nodig. Het is belangrijk om nog beter te weten te komen wanneer en onder welke omstandigheden laptopnotities een positieve uitwerking hebben”, besluit professor Remael. Tot die tijd zullen de balpen en het toetsenbord vechten om de persoonlijke voorkeur van de student. ▀

dwarswoordzoeker

Onder, boven, links en rechts,
maar vooral ook *dwars*. Adagium
van deze rubriek: wie zoekt, die vindt!

BALUSTRADE
EROEV
OLIFANTENHUID
THERAPIETROUW
TOORTSLAMP
KLIKHONGER
KOEKTROMMEL
PRETOGEN
TOETSENBORD
TRANSPARANTIE
CONCENTRATIE
MIRAKELMAN
SABBAT
TOILETROBOT
WEDERHEFT

N	C	B	T	G	G	I	K	O	E	K	T	R	O	M	M	E	L
E	L	W	F	F	A	C	E	S	W	Q	N	C	H	R	B	P	V
I	E	U	F	R	L	O	H	U	F	Z	Y	R	X	A	M	Y	P
T	Y	O	K	V	G	E	G	J	U	M	E	I	L	D	T	F	R
N	T	R	Y	X	F	M	H	E	S	G	M	U	B	K	O	I	E
A	O	T	H	C	Z	S	P	R	N	M	S	L	P	S	O	R	T
R	B	E	O	O	S	Y	S	O	E	T	Q	Y	Y	Z	R	I	O
A	O	I	V	S	Y	K	H	P	R	D	K	N	O	I	T	T	G
P	R	P	P	D	G	K	N	A	Y	L	E	J	H	S	S	T	E
S	T	A	F	S	I	Y	D	Y	P	R	F	W	V	O	L	S	N
N	E	R	R	L	D	E	O	M	P	F	D	D	F	H	A	E	I
A	L	E	K	D	R	O	B	N	E	S	T	E	O	T	M	K	K
R	I	H	W	T	U	A	E	P	K	H	N	J	L	B	P	O	M
T	O	T	T	D	I	U	H	N	E	T	N	A	F	I	L	O	D
W	T	Y	N	A	M	L	E	K	A	R	I	M	V	W	Z	A	U
O	R	V	E	O	R	E	B	W	F	U	Z	H	J	L	H	D	X
Y	O	F	B	N	C	O	N	C	E	N	T	R	A	T	I	E	H
P	Y	R	I	D	X	B	C	B	N	H	T	A	B	B	A	S	Q

in mijnen tijd

helden van het strand

tekst: Leonie Vanstappen ■ beeld: Stine Moons

verleden Elk jaar huurden mijn grootouders een huis in Oostduinkerke, een dorp tussen Koksijde en Nieuwpoort. De dijk is er driehonderd meter lang, en de cafés en restaurants zijn in de laatste dertig jaar onveranderd gebleven. De hele maand augustus zaten mijn grootouders daar en elke week mocht een ander gezin eens naar zee komen. Die week aan zee, dat was het hoogtepunt van de vakantie.

Niets schept zo'n band tussen neven en nichten als samen een fort bouwen op het strand. We schepten verwoed zand uit de ringgracht om het midden van het fort te versterken. We riepen bevelen naar elkaar om ervoor te zorgen dat onze voeten toch nog dertig seconden langer droog zouden blijven. Wanneer we dan met z'n allen op het fort stonden terwijl de vloed zijn best deed ons bouwwerk te verzwelgen, staken we onze plasticen spades in de lucht en brulden we onze overwinningskreet naar de meedogenloze golven.

We gingen vissen op de pier van Nieuwpoort, met grote netten die je met een katrol naar omhoog moest hijsen. Dat deden we net snel genoeg om de zeven garnalen, drie sardientjes en de verdwaalde pladijs te beletten om weg te zwemmen. Wanneer de emmer vol petieterige visjes in de kofferbak zat, gingen we een pannenkoek eten om de rijkelijke vangst te vieren: dit jaar wel vier grote vissen gevangen! Met een mond vol chocoladesaus keerden we triomfantelijk terug om de visjes te bakken, een waar feestmaal.

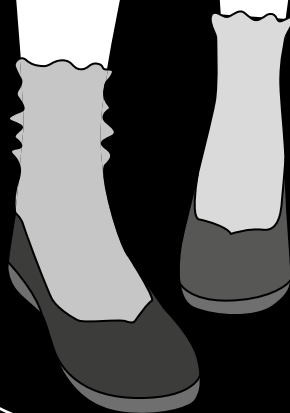
heden Mijn grootouders zijn ouder nu. De kleinkinderen ook. Niet iedereen heeft tijd voor een weekje zee in augustus, de meesten van ons moeten studeren of werken. Veel van de neefjes en nichtjes hebben nu ook een lief dat mee moet, waardoor we niet meer in het huis in Oostduinkerke zouden passen.

Oma en Opa gaan nog steeds naar zee in augustus, maar voor drie weken in plaats van een maand. Ze zitten nu in een klein appartementje met zicht op de duinen, en op de zee als je over de balustrade van het balkon leunt.

De kleinkinderen gaan voor een paar dagen, spreken af wie wanneer kan rijden, of de lieven meekomen. We gaan nog altijd wandelen op het strand, maar Oma is niet meer goed ter been, dus iemand blijft bij haar op de dijk. We gaan nog steeds een pannenkoek eten, maar nu met een frisse pint in plaats van een Fanta. Het is niet beter of slechter, gewoon anders.

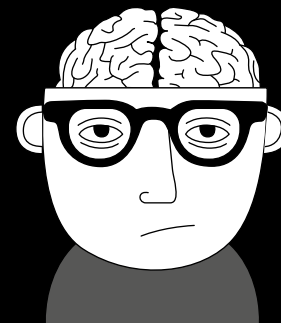
toekomst Zolang Oma en Opa nog kunnen, zullen ze naar de zee gaan. Zolang Oma en Opa naar zee gaan, zullen wij een pannenkoek gaan eten en onze voeten in het zand steken. En daarna waarschijnlijk ook nog, maar daar denken we nog niet aan. Later, nog later, zullen onze eigen kinderen een fort bouwen op het strand, het opkomend water tarten met hun plasticen emmertjes en schepjes, en een strijdkreet brullen naar de golven. ■

betweter

eroev: verborgen grens voor de Joodse mens

tekst: Joanna Vervoort ■ beeld: Sarah Serneels

Het is niet omdat je veel onnozele weetjes kent, dat je een betweter bent. Dat bewijst een van onze redacteurs elke maand door een waanzinnig interessant, ongelofelijk boeiend of verbluffend spannend feit te delen.

In de lessen godsdienst aan het middelbaar hoorden we al eens iets over een grens in Antwerpen, *nen draad* waarbinnen de orthodoxe Joodse bevolking zich kon verplaatsen tijdens de Sabbat. Hoe de vork nu echt aan de steel zit, wisten we tot nu eigenlijk niet. Schande voor een inwoner van 't Stad, en daarom gingen we ten rade bij Drs. Dennis Baert, medewerker en docent bij het Instituut voor Joodse Studies. En wat blijkt? Die omgrenzing blijkt *eroev* te heten en voor het grootste deel is er helemaal geen draad.

Drs. Baert legt uit hoe de *eroev* ontstaan is: "De Joodse wet schrijft een aantal rustgeboden uit op de Sabbat, de wekelijkse rustdag op zaterdag. Eén daarvan is het verbod om te dragen binnen een publiek domein. Een boek meenemen naar de synagoge of een kinderwagen duwen gaat zo bijvoorbeeld niet."

"Maar wat is dan juist een publiek domein? De Talmud (*de verzameling van joodse wetten gecompileerd rond 500, n.v.d.r.*) baseert zich daarvoor op de woestijn waar het Joodse volk veertig jaar door moest trekken: een open vlakte waar dagelijks 600 000 mensen passeerden. Alleen: die beschrijving is best vaag. Voor de zekerheid hebben rabbijnen een soort afgrenzing binnen die wet gemaakt, zodat orthodoxe Joden wisten dat ze geen wet overtraden. Zij schreven voor dat er geen zaken gedragen mochten worden buiten een privéruimte mét omheining en met een bepaalde grootte."

"Daar is dan een uitzondering op gekomen: het was wel geoorloofd om een groep huizen met elkaar te verbinden om zo een groot privédomein te verkrijgen. In grote steden werd zo een heel stadsdeel als een privédomein gezien. Op twee voorwaarden: ten eerste moest er een duidelijke afgrenzing rond dat deel zijn, de *eroev*. Ten tweede mochten er niet meer dan 600 000 mensen op een dag passeren."

Waar kunnen we die afgrenzing dan spotten in Antwerpen? "Eigenlijk heeft de Joodse gemeenschap er niet veel meer aan moeten doen: in een stad zijn er al grenzen genoeg. De Schelde is zo de westelijke grens, de Singel en de spoorwegen vormen de oostelijke grens. Aan de Singel bevinden zich wel een paar viaducten waar mensen kunnen passeren. Daar is de natuurlijke grens doorbroken, waardoor er een draad boven die open stukken wordt gespannen. Let op: dat zijn altijd maar heel kleine stukjes."

Wij zullen alvast eens naar boven kijken als we langs de viaducten aan de Singel passeren. Daarnaast zijn we het hierover eens: *achter 't water* valt er eigenlijk toch niet zo veel te beleven. ■

nooit te oud om te leren de 90-jarige vrouw die studeren wil

tekst: Sijm Demarbaix ■ beeld: Natasja Van Looveren

Of het haar een plaats in het *Guinness Book of Records* had opgeleverd, laat Antoinette Pecher koud. In februari 2017 zou de 90-jarige dame starten als student Letteren en Wijsbegeerte aan de Universiteit Antwerpen. Een paar dagen voor het begin van het tweede semester besliste een jammerlijk ongeluk daar anders over. De kranige overgrootmoeder brak haar heup en was genoodzaakt haar studieplannen uit te stellen.

"Ik moest in Den Bell zijn om de seniorenraad bij te wonen. Toen ik de mensen zag staan waarmee ik vergader, zwaaide ik *goeiendag* en stapte gewoonweg door het glas. Er zijn in dat gebouw veel glazen deuren, weet u. Ik werd naar de spoeddienst gevoerd en was mijn studie kwijt." Het mag dan een treurig verhaal zijn, mevrouw Pecher vertelt geanimeerd over het ongeluk dat een voorlopige streep trok door haar studieplannen. Ze heeft ons uitgenodigd in haar assistentiewoning, die in het hart van de studentenbuurt ligt, op een boogscheut van de aula's. Omringd door boeken zit ze comfortabel aan haar eettafel. Een stevige wandelstok staat naast haar, net als een bijzettafeltje waarop een koffiekkan prijkt.

"*Luistert*, nog voor die val werd mijn plan om te studeren eigenlijk al een lijdensweg. Op voorhand dacht ik dat het gemakkelijk zou zijn: je schrijft je in, betaalt en gaat opnieuw naar school. Niks van (*lacht*). Ik beschik blijkbaar niet over de juiste diploma's om hoger onderwijs te volgen. Dat komt omdat ik een kind van de oorlog ben, toen werden er geen diploma's uitgereikt. Eten was belangrijker dan studeren."

Aspirant-studenten zonder een diploma secundair onderwijs kunnen de procedure Afwijkende Toelating volgen om alsnog te starten met een hogere studie. De procedure bestaat uit een uitgebreide vragenlijst naar de verrichte arbeid en studie, gevolgd door een toelatingsproef begrijpend lezen. "Zo'n pak!", blaast mevrouw Pecher terwijl ze met haar handen de dikte aangeeft. "Een hele klus voor een 90-jarige die gewoon enkele lessen wil volgen. Ze vroegen ook of ik aan de examens zou deelnemen. Examens? Ik was niet van plan nog carrière te maken met mijn hogere studies (*lacht uitbundig*)."

"Maar *luistert*, de universiteit, en in het bijzonder studenten-begeleider Sara Backx, heeft mij goed geholpen. Uiteindelijk heb ik in een brief aan de rector gevraagd of ik me toch niet als vrije student kon inschrijven, zonder die proeven te moeten afleggen. Er zijn inderdaad tekorten in mijn vorming, maar ik heb ook veel geleerd door ervaring. Hij antwoordde dat hij blij was met mijn komst en dat het in orde was ... een paar dagen later stap ik door die glazen deur."

Mevrouw Pecher zucht. "Bon, de universiteit liet weten dat ik in september opnieuw zou kunnen beginnen. Na mijn herstel ben ik vanuit Lillo naar hier verhuisd. Alles leek goed te verlopen en ik dacht echt: 'Nu is het aan mij, ik herbegin!' (*schamper lachje*). Maar toen kreeg ik opnieuw medische klachten, en heb ik er mij definitief bij neergelegd dat ik nooit zal verder studeren." In de fonkelende pretogen van de overgrootmoeder wordt het even donker. Het dringt opnieuw tot haar door dat haar plan niet zal lukken. "Weet u, ik ben heel mijn leven al aan het afbouwen en reorganiseren. Dat is niet plezant hoor." Ze zucht opnieuw. "Eén van de dagen zal ik wel sterven, zoals iedereen."

De woorden van mevrouw Pecher blijven in het vertrek hangen en maken iedereen even stil. Dan zwiept de kwieke dame haar wandelstok omhoog en wijst er een keukenkastje mee aan. "U wilde water? Daar vindt u een glas. Maar wacht, ik heb hier van alles voor jullie voorbereid." Ze draait zich naar het bijzettafeltje en schenkt koffie uit. Ook een koektrommel verschijnt op tafel.

Pas wanneer ze haar grootmoederlijke plichten heeft vervuld, richt mevrouw Pecher zich tot Natasja, die als fotografe het interview bijwoont: "Wat zeiden uw ouders toen u aangaf dat u wilde verder studeren? Doe maar? Die van mij iets anders hoor. Onder mijn neus hebben ze beslist dat ik niet zou gaan studeren. Als meisje moest ik een broodwinner zoeken, met hem trouwen en kinderen krijgen."

Later heb ik als bestuurslid van de vrouwenraad mee campagne gevoerd om zulke gedachten uit de hoofden van meisjes te verbannen." Mevrouw Pecher knipoogt naar Natasja. "Het is dus mede dankzij mij dat u studeert, hè."

Als voormalig lesgever, journaliste, gemeenteraadslid en persattaché van ministers definieert mevrouw Pecher de term selfmade vrouw. Dat ze voor al haar verdiensten de titel van barones heeft gekregen, wil ze niet horen. "Enfin, ik ben niet snob, hè! *Mineur* dus, we waren hier om te spreken over mijn mislukte studieplannen, niet over mijn carrière."

"Ik zal blijven lezen en studeren, maar ik had graag op de universiteit tussen de studenten gezeten. Het ging me om het contact tussen ouderen en jongeren. Dat is interessant voor iedereen. Ik weet namelijk wat het is om jong te zijn, maar jullie niet wat het is om oud te zijn. Aan ons contact zou de samenleving baat hebben."

Dan luidt de koekoeksklok etenstijd en begeleidt mevrouw Pecher ons naar de deur. Plots grinnikt ze. "Maar over de nieuwe studenten heb ik wel mijn ideeën hoor. Ze zitten overal in de cafés en ervaren het studentenleven op zijn best. Ik denk dan bij mezelf: daartussen zitten de bissers van volgend jaar (*lacht uitbundig*)!" Met haar pretogen kijkt ze ons nog een keer aan voor ze de deur sluit: "Maar bon, sympathiek hoor." ■

Zijn brein half verkankerd van het vele zuipen en zijn tong getraind door al het pseudo-intellectuele getheoretiseer, heeft de zot-gestudeerde student de vervelende gewoonte ontwikkeld om zichzelf te verliezen in eindeloze monologen. Verketterd en verstoten door zijn vrienden zoekt hij zijn toevlucht in een troosteloos bruin café. Daar vindt hij een luisterend oor voor zijn absurd gebral. Daar vervult hij zijn lot. Daar wordt hij:

tekst: Quinten Van Den Broeck ■ beeld: Stine Moons

DE TOOGFILOSOF

**wc-madammen zouden
massaal gelynacht
moeten worden**

In wat voor een wereld leven wij, nu we op elk aftands openbaar toilet de goedkeuring van een wc-madam moeten afkopen vooraleer we er ons gevoeg mogen doen? Of vinden we dat ondertussen maar normaal? Met veertig cent kon je in de jaren zeventig nog een dagelijks brood kopen, vandaag kopen we er de dumping van onze dagelijkse behoefte mee af. Véertig cent om vaak niet meer dan een paar centiliter urine te deponeren; da's toch van de pot gerukt?

En ik zal heus niet de enige zijn die zich voor een nachtje discotheek blauw betaalt aan talloze bezoekjes aan het toilet – het gevolg van een kleine blaas, niet van een cocaïneverslaving welteverstaan. Het is je reinste uitbuiting. Dat je inkom en vestiaire moet betalen, tot daar aan toe. Dat je eenmaal binnen gedwongen bent veel te dure pinten te drinken en per slot van rekening bij het naar buiten gaan wordt afgeperst door schooiende buitenwipers, dat neem ik er ook nog wel bij. Maar dat daarbovenop ook nog eens een stel wc-madammen een ganse nacht op de loer ligt om te parasiteren op onze primaire behoeftes, dát is voor mij de druppel. Ze kloppen het geld uit onze zakken terwijl we erbij staan en we laten het allemaal gebeuren. Met een volle blaas sluit je dan ook niet de beste deals. En wees maar zeker dat ze dat goed genoeg weten, de schobbejakken. Misbruik! Uitbuiting!

Onze pis is vloeibaar goud geworden voor de schoffe-rige instanties die onze openbare toiletten uitbaten. Met slechts een tweehonderdtal locaties realiseert de openbare toiletketen 2theloo een jaaromzet van zo'n vijf miljoen euro. Ga maar eens na wat dat zegt over de industrie in haar geheel. Het is een van de meest absurde uitwassen van onze kapitalistische maatschappij.

Een onaanvaardbare vorm van afzetterij bovendien, want horen deftige sanitaire voorzieningen in de openbare ruimte immers geen basisrecht te zijn? Betalen om te plassen; serieus naast de pot gepist als je 't mij vraagt.

Wie zijn ze trouwens, die meedogenloze oude vrouwtjes die zich achter hun geïmproviseerde tafeltjes verschansen en met barse blik zomaar veertig cent van ons eisen, enkel en alleen omdat we toevallig naar de wc moeten gaan? Zijn ze niet beschaamd? Of misschien zijn zij de échte slachtoffers: hulpeloze oude vrouwtjes ten prooi gevallen aan een openbare wc-maffia, tot bedelslaven gemaakt in het crimineel-sanitair netwerk van opportunistische gangsterbazen die trachten munt te slaan uit onze primaire behoeften. Of komen ze misschien uit de wc gekropen? Als een soort wraakroep van onze gezamenlijke samengesmolten stoelgang die gemuteerd is tot een leger van kwelgeesten in de vorm van bejaarde vrouwen met kale plekken in hun haar? Joost mag het weten.

En dan nog zo'n mysterie: kuisen ze wel echt, die wc-madammen? Ik heb ze er in ieder geval nog niet vaak op kunnen betrappen. Meestal zitten ze er als een bende lamme legkippen bij. Hun kuisproducten veelal niet meer dan rekvisieten, hun voornaamste taak: met priemende ogen toekijken dat geen enkele sterveling binnenglijpt zonder te betalen. Al kan het altijd erger. De nieuwe mode van betaalautomaten en geautomatiseerde reinigingscabines maakt een bezoek aan een openbare wc zo mogelijk nog frustrerender dan het al was.

Terwijl je vroeger nog lekker rebels gauw een handvol versteende Fruittella-bollen kon meegrissen bij 't naar buiten gaan, is tegenwoordig zelfs dat kleine plezierje

ons niet meer gegund. Via uitgekende internationale ketens als 2theloo verloopt de systematische uitbuiting van de publieke toiletbezoeker nu namelijk efficiënter dan ooit tevoren. Wc-madammen en verdorven snoepgoed komen er zelfs niet meer aan te pas. Een betaalautomaat en een ijzeren draaihek, dat moet wel volstaan voor het pis- en kakvee, denken de hoge piefen in het 2theloo-hoofdkwartier. En wij blijven ondertussen braaf betalen – beschaamd en met een volle blaas. We gaan er zelfs voor in de rij staan, zoals makke beesten die zich gedwee laten leiden naar 't slachthuis. "Excuseer dat we moeten pissen meneer de toiletrobot, hier is vijftig cent en ons laatste greintje waardigheid. Mogen we dan nu gaan?!"

Waar blijft de verontwaardiging? Waar blijft de revolutie? Lynchen moeten we ze! De wc-madammen en de toiletrobotten. We slaan hun ongewassen hoofden in met stalen toiletborstels, forceren al het kleingeld dat ze ons hebben afgetrosgeld met geweld door hun strot. De toiletrobotten schoppen we kort en klein, van hun waardeloze waardebonnetjes maken we proppekes om mee te schieten naar de ogen van de mensen, die in de raad van bestuur van 2theloo zetelen. We houden massaal uit protest alles in. We leggen ze droog, we draaien de geldkraan dicht! We plassen ostentatief alleen nog maar tegen gevels en bomen. Wildplassen noemen ze dat dan ... Ik plas niet wild, ik plas rustig en beheerst – niet langer op hun voorwaarden, maar gratis en voor niets!

Sorry, maar kunt ge even mijn pint vasthouden? 'K moet naar het toilet ... Wat zegt ge? Is dat hier met betalen? Shit! Allez dan maar ... Hebt ge terug van twee? ■

CENTREFOLD

ghosts in the city

beeld: Hacer Bozkurt

uit het oog, uit het hart?

tekst: Margo Buelens-Terryn ■
beeld: Natasja Van Looveren en Stine Moons

Wist je dat het lam in *De aanbidding van het Lam Gods* van de gebroeders Van Eyck vier oren en twee neuzen heeft? Of dat de duif en de torens mogelijk nog niet aanschouwd konden worden door hun vijftiende-eeuwse tijdgenoten? Professor Koen Janssens en onderzoekers Geert Van Der Snickt en Stijn Legrand laten ons aan de hand van x-stralenfluorescentie zien dat niet alles is wat het op het eerste zicht lijkt.

verder dan het oog reikt

X-straalradiografie is niet alleen in de medische sector van toepassing, maar ook in de kunstwereld. Hier worden dan geen patiënten, maar schilderijen onderworpen aan kegelvormige x-stralbundels. Verf met lood houdt deze stralen immers tegen, terwijl ijzerhoudende en andere pigmenten daar veel minder goed in zijn.

Wanneer je achter zo'n schilderij een fotografische plaat opstelt, verkrijgt men een zwart-wit schaduwbeeld dat zelfs eventuele overschilderde delen aan het licht weet te brengen.

Aan de Universiteit Antwerpen werd een krachtiger equivalent ontwikkeld, dat toelaat chemische informatie van onder het oppervlak te bekijken in de vorm van beelden. De onderzoekers in kwestie wisten dit zwart-witverhaal op te fleuren tot een kleurrijk geheel. Het scannen van een oppervlakte van vijftig op vijftig centimeter neemt ongeveer één dag in beslag. De scanner loopt continu, maar dient wel uitgelijnd te worden.

De voordelen compenseren deze tijdrovende activiteit ruimschoots. Deze methode, gedoopt tot macroscopische x-straalfluorescentie, is immers in staat om verschillende chemische componenten op te sporen en eventueel verborgen lagen onder het zichtbare oppervlak van het schilderij bloot te leggen. Daarnaast kan ze helpen om een werk met grotere zekerheid toe te schrijven aan een welbepaalde schilder.

eentje is geentje

Het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium restaureerde het Lam Gods. Om de kleuren weer beter tot hun recht te doen komen, werd eerst het vernis eraf gehaald. Zo werd ontdekt dat de schenkers, Joos Vijd en zijn echtgenote Lysbette Borluut, op de buitenpanelen niet één, maar twee kleden over elkaar aan hadden. Daarna begon men vensters te openen, wat betekent dat over een kleine oppervlakte (van enkele vierkante centimeters) de bovenste laag verwijderd werd om zo te achterhalen hoe de onderste laag eruit ziet. Dat is echter een risicovolle onderneming wanneer je niet op voorhand weet hoeveel procent van de onderste laag nog intact is.

Daarom werd de hulp ingeroepen van de onderzoekers aan de Universiteit Antwerpen. Omdat de onderste laag andere pigmenten bevatte dan de bovenste, konden zij bevestigen dat er een onderscheid was tussen de twee lagen. Bovendien ontdekten de wetenschappers dat van de oorspronkelijke laag nog circa 90% intact was, waardoor de discussie ontstond of de bovenste laag verwijderd moest worden. De onderste laag bevatte namelijk unieke voorbeelden van de specifieke techniek van Van Eyck om kledingplooien te schilderen.

Een groep van circa twintig experts van over heel de wereld kwam samen in Gent om de knoop door te hakken. Uiteindelijk stemde slechts één persoon tegen, met als argument dat barokaltaren in gotische kathedralen zoals die van Antwerpen ook niet gesloopt worden.

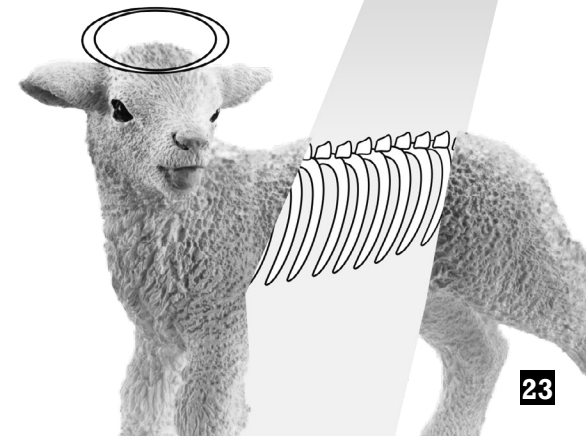
Traces of history van een kunstwerk of gebouw wis je immers niet zomaar. De analogie tussen deze kathedralen en het *Lam Gods* bleek echter niet op te gaan, aangezien dit werk van Van Eyck uniek is. Je kunt niet, zoals bij de gotische kathedralen elders in de wereld, een oorspronkelijk exemplaar gaan bezichtigen. Integendeel, door de scan wisten ze dat door de prachtige zestiende/zeventiende-eeuwse bovenlaag weg te halen, er een nog prachtiger vijftiende-eeuws werk aan het licht zou komen met veel knappere illusionistische effecten.

is meer beter?

Ondertussen is het onderste register van het *Lam Gods* toe aan een restauratiebeurt. Na ongeveer een maand scannen blijkt de geschiedenis zich te herhalen: bij één van de figuren werd onder het roosachtige kleed een tweede roosachtig kleed ontdekt. Het lam daarentegen is uitgerust met vier oren en twee neuzen, doordat onder het oppervlak een tweede, wat kleiner lam verstopt lijkt te liggen. Daarbij komen nu aanwijzingen dat de afbeelding van de Heilige Geest (in de gedaante van de duif) en sommige gebouwen en bomen op de achtergrond mogelijk niet van de hand van Van Eyck zouden zijn.

De discussie van de afgelopen jaren laat hierdoor weer op, maar nu in een ingewikkelder jasje. Dezelfde argumenten voor het blootleggen van de originele laag komen weer naar boven, alleen zijn er nu extra tegenargumenten gevormd.

Voorstanders stellen dat de typische Van Eyck-plooien boven halen de lezing van het schilderij zou bevorderen. Kunstkenners zijn echter gewend aan typische elementen op de bovenlaag, zoals de toren van Utrecht. Die weghalen zou ingrijpende gevolgen hebben voor de iconografie. Daar komt nog bij dat elke aanpassing omkeerbaar zou moeten zijn, wat niet het geval is wanneer de duif en de toren plots van het paneel zouden verdwijnen. De diepgelaagde discussie tussen Van Eyck-kenners zal dan ook nog even blijven verderwoekeren. ▀

mijn gouden longen

een adembenemend verhaal over leven met mucoviscidose

tekst: Jonathan Mertens ■ beeld: Lisa Decré

Terwijl we vroeger massaal stierven aan infecties, is vandaag de dag de acute ziekte niet meer de grootste doodsoorzaak in België. Nu is de chronische ziekte de maat. Ondanks alle medische progressie bestaan er echter ook chronische ziektes waaraan de patiënt komt te overlijden. Maar je ziet dit niet aan hen. Zij lopen over straat, onzichtbaar ziek, zonder erkenning. De chronisch zieke baadt in de anonimiteit en de eenzaamheid, wat de therapietrouw en de vechtlust des te moeilijker maakt. Mucoviscidose is zo'n ziekte waarbij ondanks alle mogelijke therapievormen de patiënt het gevecht veel te vroeg verliest. Een gevecht dat te vaak onzichtbaar blijft.

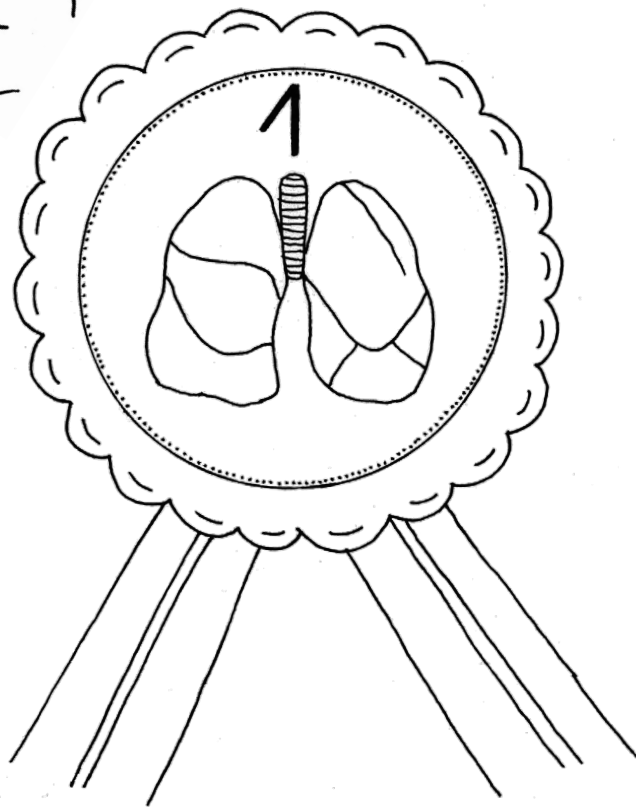
Ook aan Sofie Vermeulen zag je niks, toen ze voor een groepje geneeskundestudenten kwam spreken over haar leven met mucoviscidose. Ze droeg geen grote fles zuurstof, geen infuus in de arm, geen continue onderbreking voor een hoestbui, ze was gewoon een vrolijke, wat nerveuze jonge vrouw. Haar verhaal van verbetering om de muco het hoofd te bieden, om te leven voorbij het syndroom, was buitengewoon indrukwekkend.

taaië slijmen

Mucoviscidose, taaislijmziekte of kortweg muco is een aangeboren ziekte waarbij er een stoornis optreedt in het water- en zouttransport in de lichaamscellen. Zout gaat verloren en trekt water mee, waardoor slijmen in ons lichaam uitdrogen en dus taaiër worden, vandaar de naam. Hierdoor geraken ze minder goed weg en veroorzaken ze verstopping in verscheidene afvoerkanalen zoals in de longen, maar ook de lever, de pancreas en de zweetklieren. De diagnose wordt meestal in het eerste levensjaar gesteld wegens aanslepende luchtwegproblemen, slechte gewichtstoename en een afwijkend stoelgangpatroon. Muco is dus veel meer dan enkel een longziekte. Het lijkt een ver-van-je-bed-show, maar 1 op 22 Belgen is drager van het afwijkende gen. Als beide ouders het gen dragen, is de kans op een ziek kind 1 op 4. Ongeveer 1400 mensen in België leven met de ziekte.

muco on my mind

"Hoe de ziekte verloopt is voor een groot deel afhankelijk van de gevolgde therapie", vertelt Sofie. "Mijn ouders wisten tijdens de zwangerschap al dat ik muco zou hebben. Ik werd vanaf mijn geboorte volledig medisch omringd en tijdens de eerste zes maanden van mijn leven lag ik non-stop in het ziekenhuis. We verhuisden naar de Kempen toen ik twee was, voor de luchtkwaliteit, want ik had veel luchtwegproblemen. Hoe ouder ik werd, hoe meer de ziekte mijn leven bepaalde. Mijn ouders werden nooit boos op mij, want er hing altijd de donkere wolk boven het hoofd dat het wel eens mijn laatste dag kon zijn. Op school wist iedereen het, waardoor ik een entiteit werd, in plaats van een van de kinderen. Ik stond apart. Ik kreeg een eigen microgolfoven voor mijn speciale voeding, gymlessen werd aangepast, leraren gaven me mijn medicijnen tijdens de les. Ik wou er gewoon bij horen zoals de rest, maar ik was dat ene kind met puffers en pillen."

Later werd het als puber niet veel beter. "Als puber viel ik inderdaad ook continu uit de boot: ik miste mijn scoutstotem omdat het kamp te zwaar was, ik ging sporten met andere mucopatiëntjes, wat mijn ziektestatus alleen maar herbevestigde. Ik kreeg commentaar van vreemden dat ik moest stoppen met roken door de zware hoestbuien. Doordat mijn lichaam veel energie verloor, kreeg ik pas laat mijn regels. Die eerste gesprekken over seksualiteit gingen dus ook aan mij voorbij. Ik wou op zich wel een vriendje, maar ik was te bang dat niemand mij zou willen door de mucu."

transplantatie

Sofie was een van de eerste mucopatiënten in het UZA. Ondanks alle begeleiding ging haar conditie almaar achteruit, en op een gegeven moment heeft professor Stijn Verhulst aan de alarmbel moeten trekken. Toen viel de bom: een longtransplantatie werd onvermijdelijk. "Op papier klinkt dat misschien niet zo ingrijpend, maar je moet er eens over nadenken hoe het is om in slaap gedaan te worden en ofwel nooit nog wakker te worden, ofwel met longen van een ander in je lijf. Ik was ook de eerste mucopatiënt die dat zou ondergaan in het UZA, dus echt veilig voelde ik me niet. Ik herinner het me nog heel goed, 26 januari 2015, die dag werd ik getransplanteerd."

"Ik kreeg de dag ervoor telefoon van de chirurg, waarna ik in tranen uitbarstte. *This was it*. Of ik sterf, of ik kom er bovenop." Sofie weet nog het eerste dat door haar hoofd schoot: "Fuck, ik heb mijn begrafenis niet geregeld." Toch bleef Sofies karakter – ze is naar eigen zeggen nogal een vechtertje – de bovenhand houden. "Ik heb de anesthesist nog bedreigd, vlak voor ik in slaap ging: 'Vriend, ge kunt zien da'k wakker word è'."

keep on running

Sofies operatie duurde zeven uur en sindsdien is haar gezondheid drastisch verbeterd. Ze beweest onlangs wat haar lichaam na al die jaren met mucu nog kan: "Ik heb dit jaar de 10 Miles uitgelopen, en dat dankzij mijn gouden longen, zoals ik ze noem. Ik ben ondertussen ook verder gaan studeren voor kleuterjuf. En daarbovenop ben ik bezig aan een boek over mijn leven met mucu. De titel is *Liefde in tijden van mucu*. Mijn boodschap is dat elke chronische ziekte de patiënt, maar ook diens omgeving overkomt. Dat de patiënt niet de enige is, en het ook niet alleen kan en mag proberen te trotseren. Dat je je als team kan blijven verzetten tegen datgene dat jou belemmert." Hopelijk inspireert het boek andere mucopatiënten om hun therapie te blijven volhouden. Een deel van de opbrengst wordt ook aan dat doel gedoneerd. ■

proffenprofiel

over bingewatching, bloemkool in bechamelsaus en filosofische stand-up

De rubriek 'proffenprofiel' toont professoren zoals je ze nog nooit zag: als mensen. *dwars* stelt de vragen die bij menig student al jaren door het hoofd spoken: wat zijn/haar docent zoal op zijn brood smeert bijvoorbeeld. Ditmaal een inblik in het leven van drs. Dennis Baert, docent Jodendom en Filosofie aan onze universiteit.

U bent momenteel niet meer voltijds verbonden aan UA Antwerpen. Welke taken beoefent u nog?

Momenteel doceer ik enkel het vak Jodendom en Filosofie in het eerste semester, en dan nog in het avondprogramma van 20 tot 22 uur. Dat is voor een hoorcollege een – *pardon the pun* – vrij onchristelijk uur, dus ik ben altijd weer aangenaam verrast dat er mensen naartoe komen. Ook inhoudelijk ervaar ik het niet echt als een beperking om enkel dit vak te doceren aangezien het als overzichtsvak zo historisch en thematisch divers is, zodat ik er heel veel in kwijt kan. Om de drie jaar doceer ik ook het vak Inleiding tot het Jodendom aan seminaristen die een priesteropleiding volgen aan het Johannes XXIII-seminarie.

Daarnaast geef ik regelmatig een lezing aan het Hof van Rantst, een christelijk bezinningscentrum. Voorts verdien ik 'mijn dagelijks brood' als *legal counsel* (zoals dat in mooi Nederlands heet) bij de Vlaamse Overheid.

Van welke job droomde u als kind?

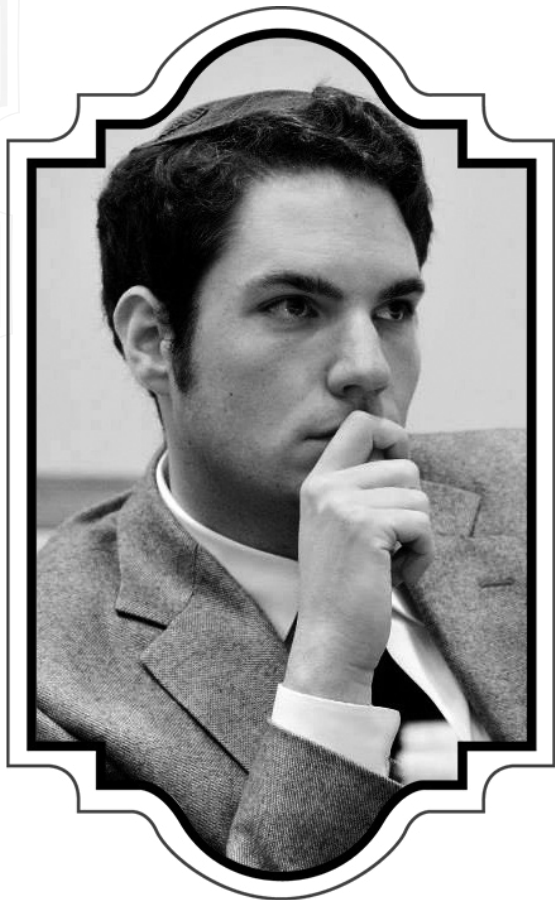
Ik ben bang dat ik al als klein kind een fascinatie had voor de 'gestoorde professoren' uit jeugdboeken en televisieseries. Een liefde voor het begrijpen van de wereld, gekoppeld aan een zekere maatschappelijke vervreemding, heeft zich dus blijkbaar al vroeg in mij genesteld. Later is daar dan ook een fascinatie voor het idee van een advocaat als pleiter bijgekomen. Ik was, geloof ik, voornamelijk geïntrigeerd door de manier waarop advocaten op televisie en in film met de gave van het elegante woord en het heldere denken, blijkbaar de leugen konden ontmaskeren en anderen naar de waarheid konden leiden. Ik was nog jong en naïef zullen we maar zeggen. Ik denk dat als je die twee idealen samenneemt, je inderdaad uitkomt bij een docent filosofie, hetgeen ook verklaart waarom ik zo graag les geef.

Iedereen heeft wel een *guilty pleasure*. Waarop kunnen we u zoal betrappen?

Ik ben vrij geobsedeerd door intelligente sciencefiction, zowel het betere historische drama als klassiek gemaakte detectiveseries. Dit betekent dat een vrije avond of namiddag waarop ik geacht word te lezen of te schrijven nogal snel wordt ingepalmd door het verfoeide bingewatching. Ook mijn muzieksmaak is – hoe zal ik het zeggen – nogal eclectisch. Zo zweer ik enerzijds bij oude of barokmuziek, maar durf ik weleens een hele dag werken met Italiaanse popmuziek uit de jaren 80 of Hongaarse disco uit de jaren 70 op de achtergrond.

Dennis Baert

tekst: Louise De Vliegere ■ beeld: Dennis Baert

Wat was het meest gênante moment dat u reeds mee-maakte tijdens een van uw colleges?

Terugblikkend, heb ik vorig jaar tijdens mijn college over Jehuda HaLevi, een Joods-Spaans filosoof uit de vroege twaalfde eeuw, misschien iets teveel van mijn persoonlijke relatieleven met mijn toenmalige vriendin blootgegeven. Jehuda HaLevi begrijpt – in scherp contrast met andere Joodse middeleeuwse filosofen – de relatie met God als een emotionele liefdesrelatie, eerder dan als een intellectuele kennisoverdracht. Om dat te illustreren putte ik in het pedagogische vuur van het moment nogal duchtig uit mijn eigen relatie om voorbeelden te geven. Dat was achteraf misschien een beetje teveel van het goede, ook in de opinie van mijn ex-vriendin toen ik haar later over de les vertelde. Voor de goede orde: de relatie is niet op deze kwestie afgesprongen.

Wat is uw lievelingsgerecht en is daar een speciale betekenis aan gekoppeld?

Al als kind vroeg ik altijd om bloemkool in een bechamelsaus en daar is – ben ik bang – weinig aan veranderd. Al te diepe betekenissen moeten daar niet achter gezocht worden. Het is simpelweg de smaak van

geborgenheid, van weten dat je thuisgekomen bent, dat de boze wereld je even niets kan maken. Dat verklaart ook waarom – hoe lekker ik het ook vind – ik het nooit eet wanneer ik zelfs voor vrij lange periodes in het buitenland woon. Het is iets dat ik enkel eet wanneer ik terug thuis ben en mijn moeder het heeft klaargemaakt.

Om af te sluiten: welke beroemde persoon zou u graag een keer ontmoeten en waarom?

Als het dood of levend mag zijn, zou het voor mij een nek-aan-nekrace zijn tussen Franz Rosenzweig en Thomas van Aquino. Hoezeer ik ook van Rosenzweig trek, het is heel moeilijk om niet verliefd te worden op het elegante intellect van Thomas. Zeker daar het blijkbaar gekoppeld was aan een scherp gevoel voor humor en een gezonde appreciatie voor goede wijn en eten. Maar onder de levenden zou ik, denk ik, graag een paar uur willen debatteren met Slavoj Žižek. Het zou serieus fout kunnen gaan, maar zijn vorm van 'filosofische stand-up' is een genre op zich en op zijn eigen manier is hij een veel ernstiger denker dan veel van wat vandaag voor academische filosofie doorgaat. ■

het rapport van de Studentenraad

studenten aan het woord

tekst: Anouk Buelens-Terryn ■ beeld: Stine Moons

“Zouden de studenten hierin geïnteresseerd zijn?” Aan het woord in de eerste dwars van het academiejaar was Geert de Hoon, voorzitter van de Studentenraad van de Universiteit Antwerpen. De ‘hierin’ sloeg op de verslagen van hun algemene vergadering. Deze vraag stelden we dan ook aan jullie, beste studenten, in onze enquête Raad voor de Studentenraad.

Met deze enquête gingen we bij jullie te rade. Wat zijn jullie visies en ideeën over de Studentenraad? Hoe evalueren jullie deze belangrijke werking? Wanneer we deze enquête op het einde van het academiejaar herhalen, hopen we een evolutie te zien. Laat ons wel toegeven dat we slechts 216 van jullie zover kregen om onze enquête in te vullen, zelfs na een melding op Blackboard. We beseffen hoe moeilijk het is om de studenten te bereiken. Met dit onderwerp. Jawel.

onbekend is onbemind

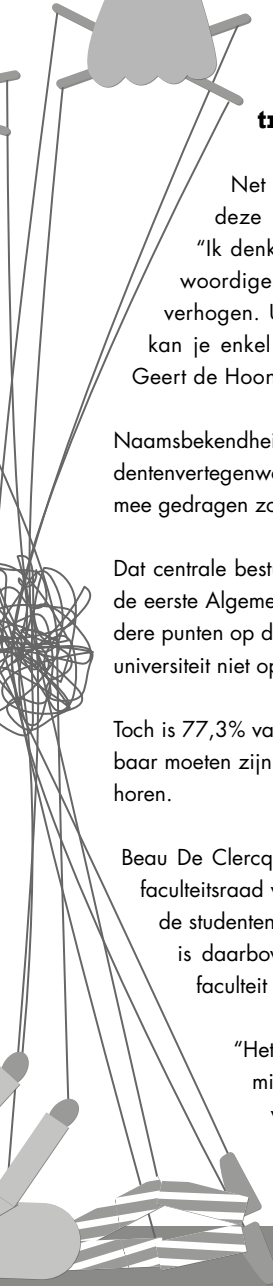
Aan het hoofd van een Studentenraad staat een voorzitter. Hij of zij zou het gezicht horen te zijn van dergelijke organisatie. 21,8% van de deelnemende studenten kan de naam van de vorige voorzitter – Anaïs Walraven – voor de geest halen. De naam Geert de Hoon wordt door slechts 13,9% van de deelnemers herinnerd. In zijn voordeel speelt

dat het academiejaar op het moment van enquêteafname slechts twee weken bezig was. Of hoort dat net de periode te zijn waarin de studenten iets vernemen van de Studentenraad?

***“Waarschijnlijk doen ze ook heel veel goede dingen, maar daar hoor je niks over.
- een deelnemer van onze enquête -***

Anaïs Walraven deelde ons – terecht – mee dat het meer opportuun zou zijn de namen van de studentenvertegenwoordigers uit de eigen opleiding te bevragen. “Als voorzitter van de Studentenraad sta je immers aan het hoofd van een grote werking, maar het zijn de stuvers in de onderwijscommissies en de faculteitsraden die echt snel een verschil kunnen maken voor hun medestudenten.”

Zo gezegd, zo gedaan. De cijfers zijn treurig: 5% van onze deelnemers kent zijn facultaire vertegenwoordiger. De studentenvertegenwoordigers scoren opvallend beter: zo'n 29,5% kan de naam van zijn/haar facultaire vertegenwoordiger neerpennen. Bij de doorsnee studenten haalt echter een schamele 1,1% deze hindernis.

transparantie

Net na het publiceren van deze enquête werd ons gevraagd deze nog even offline te halen en de publicatie te herbekijken.

“Ik denk namelijk dat het niet bevorderlijk is om studentenvertegenwoordigers nog extra druk op te leggen om hun naamsbekendheid te verhogen. Uiteraard moeten we dat doen en dat weten we, maar hier kan je enkel stuvers of toekomstige stuvers mee afschrikken,” motiveert Geert de Hoon.

Naamsbekendheid is uiteraard niet enkel een ‘probleem’ of ‘taak’ van de studentenvertegenwoordiger zelf, maar een werk van lange adem. Een werk dat mee gedragen zou moeten worden door het centrale bestuur.

Dat centrale bestuur – het Bureau van de Studentenraad – moest echter tijdens de eerste Algemene Vergadering nog vervolledigd worden. Stonden er nog andere punten op de agenda? Wij weten het niet, want de verslagen zijn op onze universiteit niet openbaar.

Toch is 77,3% van onze deelnemers van mening dat deze verslagen raadpleegbaar moeten zijn. 18,5% heeft geen mening en slechts 3,7% laat een luide nee horen.

Beau De Clercq en Joey De Pauw zijn beiden voorstander. Ze zetelen in de faculteitsraad van de faculteit Wetenschappen en vertegenwoordigen allebei de studenten van de opleiding Informatica in de onderwijscommissie. Beau is daarbovenop ook nog vertegenwoordiger van de studenten van de faculteit Wetenschappen in de onderwijsraad.

“Het publiceren van de verslagen brengt transparantie. Op zijn minst zouden de minder gevoelige onderwerpen die besproken worden openbaar gemaakt moeten worden. Desnoods geanonimiseerd”, motiveert Joey. Beau vult aan: “Het geeft een beter en correcter beeld van wat de Studentenraad doet en

waar we voor staan. Hiermee wil ik echter niet gezegd hebben dat dit de verschillende campagnes moet vervangen, maar wel dat het als een aanvulling gezien moet worden.”

Transparantie brengt dus informatie. En studentenvertegenwoordigers, volgens Beau. “Ik ben ervan overtuigd dat wanneer studenten geïnformeerd worden rond de inhoud van (facultaire) vertegenwoordiging, er studenten zullen opstaan om het op te nemen voor hun medestudenten. Om frustraties aan te pakken.”

“Er zijn minder schouders voor al het werk.

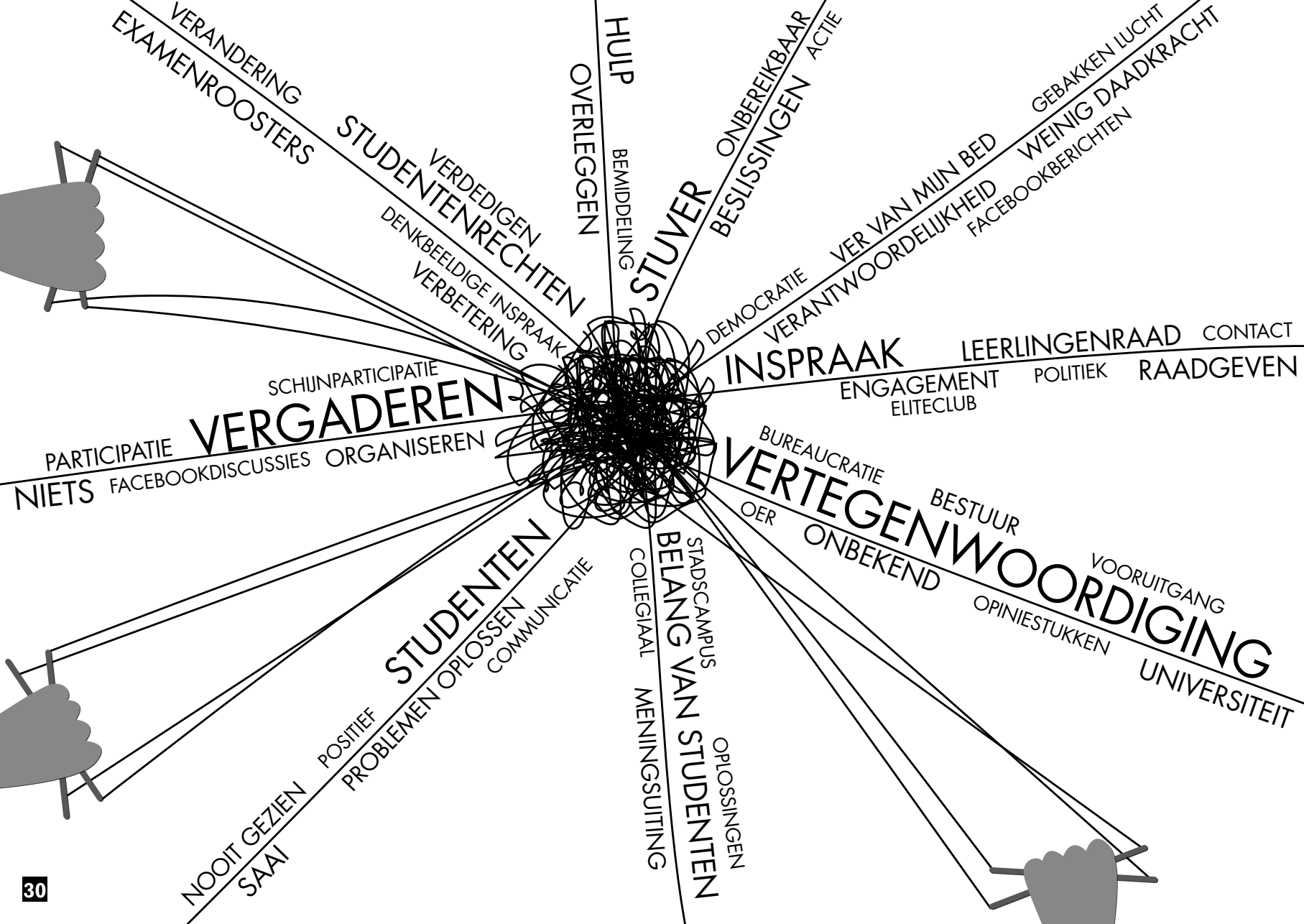
- Larsen Priem -

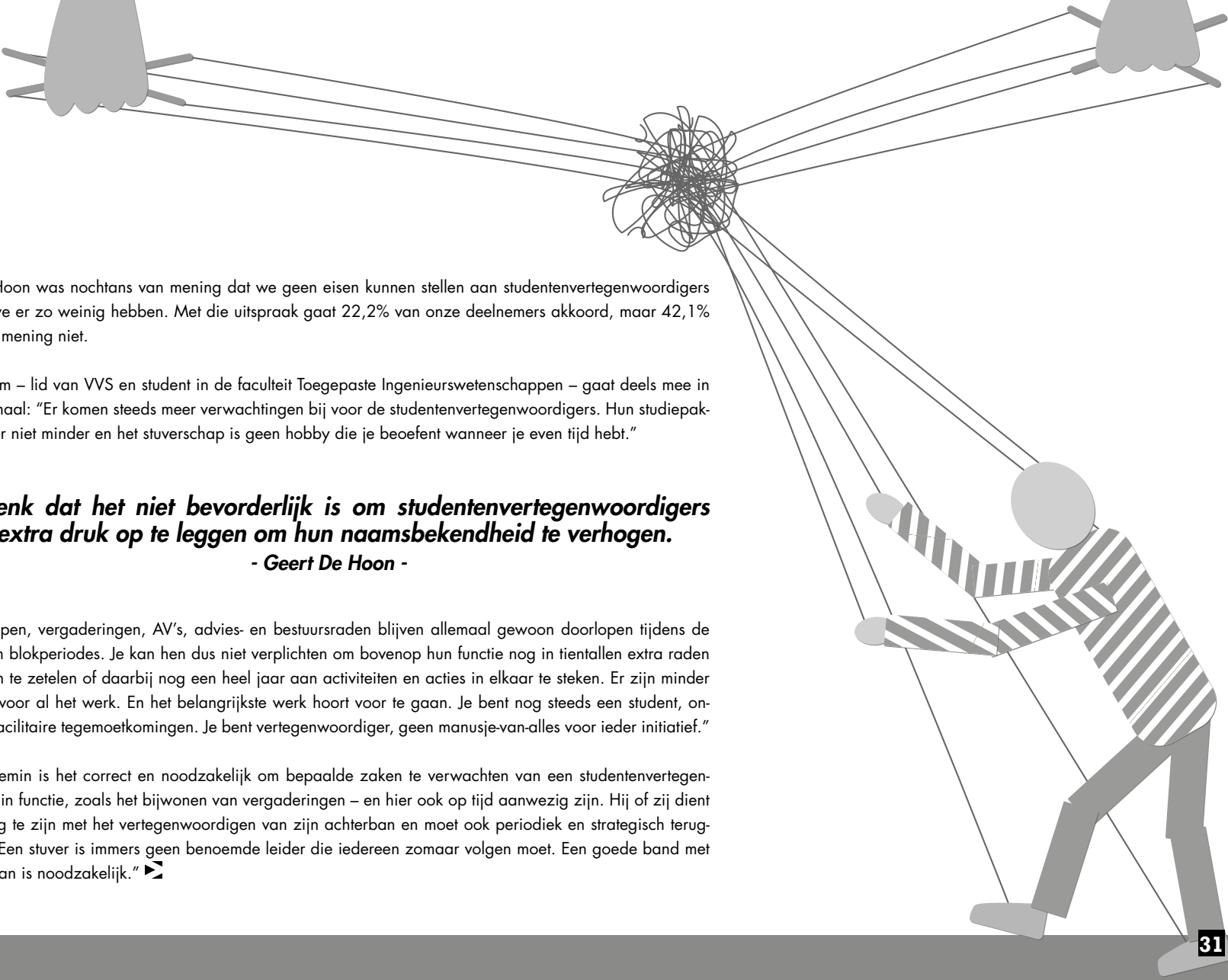
“Ik voel me wel verplicht om te melden dat dit een punt is waaraan al een tijdje gewerkt wordt vanuit de Studentenraad. Het is noodzakelijk, want in mijn beleving hebben studenten altijd wel een mening. Ze hebben echter geen interesse om deze op relevante plaatsen te verkondigen. Wanneer ik pols naar de reden hierachter, hoor ik vaak dat het zinloos is om zulke zaken te melden. Alleen verandert er hierdoor niets en blijven dezelfde frustraties jarenlang circuleren.”

eisen stellen

Beau reikt op die manier een sleutel aan voor een groter aantal studentenvertegenwoordigers. Die moeten echter opkomen om verkozen te raken. Dat betekent ook: campagne voeren. In een ideale wereld toch. Een campagne wordt niettemin vaak als overbodig bestempeld. Zeker wanneer er minder of evenveel kandidaten zijn voor het aantal functies.

Nochtans vindt 83,8% van onze deelnemers het belangrijk dat ze de standpunten van de kandidaten kennen of kunnen raadplegen. Ook dat is een duidelijke roep naar informatie. Bijna een eis. ➤

Geert de Hoon was nochtans van mening dat we geen eisen kunnen stellen aan studentenvertegenwoordigers wanneer we er zo weinig hebben. Met die uitspraak gaat 22,2% van onze deelnemers akkoord, maar 42,1% deelt deze mening niet.

Larsen Priem – lid van VVS en student in de faculteit Toegepaste Ingenieurswetenschappen – gaat deels mee in Geerts verhaal: “Er komen steeds meer verwachtingen bij voor de studentenvertegenwoordigers. Hun studiepakket is echter niet minder en het stuverschap is geen hobby die je beoefent wanneer je even tijd hebt.”

“Ik denk dat het niet bevorderlijk is om studentenvertegenwoordigers nog extra druk op te leggen om hun naamsbekendheid te verhogen.”
- Geert De Hoon -

“Werkgroepen, vergaderingen, AV's, advies- en bestuursraden blijven allemaal gewoon doorlopen tijdens de examen- en blokperiodes. Je kan hen dus niet verplichten om bovenop hun functie nog in tientallen extra raden en organen te zetelen of daarbij nog een heel jaar aan activiteiten en acties in elkaar te steken. Er zijn minder schouders voor al het werk. En het belangrijkste werk hoort voor te gaan. Je bent nog steeds een student, ondanks de facilitaire tegemoetkomingen. Je bent vertegenwoordiger, geen manusje-van-alles voor ieder initiatief.”

“Desalniettemin is het correct en noodzakelijk om bepaalde zaken te verwachten van een studentenvertegenwoordiger in functie, zoals het bijwonen van vergaderingen – en hier ook op tijd aanwezig zijn. Hij of zij dient actief bezig te zijn met het vertegenwoordigen van zijn achterban en moet ook periodiek en strategisch terugkoppelen. Een stuver is immers geen benoemde leider die iedereen zomaar volgen moet. Een goede band met de achterban is noodzakelijk.” ➤

visie

Allemaal goed en wel, maar hoe goed scoort de Studentenraad bij die achterban? Met een gemiddelde van 3,8 op 5 gelooft de student alvast wel in het belang van stuvers: het is voor de studenten duidelijk dat ze wel degelijk iets kunnen betekenen.

Toch geeft bijna 60% van de studenten aan dat ze geen beeld van de Studentenraad kunnen vormen, en dat ze er niets of te weinig van hebben opgevangen. Waarschijnlijk ligt hierdoor de score van de professionaliteit en het imago van de Studentenraad een volledig punt lager. Met 2,8 op 5 kunnen we besluiten dat er ruimte is voor verbetering. Maar waaraan liggen deze lagere cijfers? We krijgen opvallende antwoorden – die bovendien vaak terugkomen – van onze deelnemers.

16 studenten halen letterlijk het gebrek aan communicatie aan. 10 anderen geven aan geen verandering op te merken, waardoor er geconcludeerd kan worden dat er weinig wordt gedaan. Een ander vaak terugkomende reden voor een slechte evaluatie is een reactie van Anaïs op een opiniestuk van een medestuver afgelopen academiejaar.

“Het publiceren van de verslagen brengt transparantie.
- Joey De Pauw -

9 studenten halen het voorval aan. “De Studentenraad kwam bij mij het meest in de kijker met de ‘rel’ rond de aanwezigheden vorig academiejaar. Hierbij vond ik de manier waarop Anaïs Walraven een medestudente persoonlijk aanviel onwaarschijnlijk onprofessioneel. Het was een schande dat een dergelijk ‘opiniestuk’ op hun website kon belanden”, schrijft een participant. Een ander voegt hieraan toe: “Ze willen leden, maar blaffen de leden die ze al hebben af. Dat is erg defensief en niet constructief.”

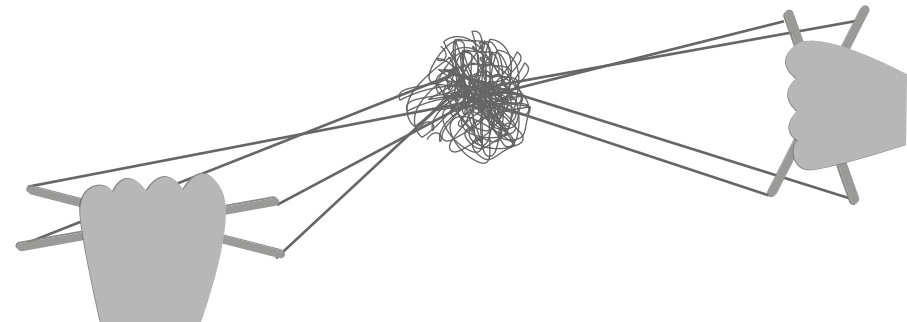
“Door het moddergooien bij het debat rond de zestigprocentregel lijkt het wel alsof je als studentenvertegenwoordiger geen andere hobby’s mag hebben. Laat staan dat je je mag focussen op je studies”, is weer een andere reactie.

“Waarschijnlijk doen ze ook heel veel goede dingen, maar daar hoor je niets over.” Het is niet de enige reactie die aangeeft dat er onvoldoende communicatie naar de studenten toe is: “Er is een groot gebrek aan communicatie en overleg met de andere studenten. Hierdoor heb ik persoonlijk het gevoel dat de Studentenraad weinig betekent voor het dagelijkse leven van de doorsnee student, aangezien je niet echt het gevoel hebt dat ze veel verschil maken.”

Een andere deelnemer maakt er nog meer woorden aan vuil: “De Studentenraad lijkt een ver-van-mijn-bedshow te zijn. Iets waar studenten geen grip op hebben. Adviezen en besluiten gebeuren boven in plaats van met de studenten. De Studentenraad oogt geen open studentenraad te zijn.”

Andere studenten zien het positiever: “Aan het begin van vorig academiejaar zat de Studentenraad samen met de rector. Dit creëert het beeld dat deze raad gehoor krijgt en een bepaalde invloed kan uitoefenen. Mocht ik dus een bepaald probleem willen aankaarten, weet ik dat dat bij de hoogste instanties van onze universiteit kan geraken.”

Het mag wel duidelijk zijn: inzetten op communicatie en informatie maakt de weg naar de studenten vrij. Ook aan naamsbekendheid kan de Studentenraad nog werken. De voorzitter is er zich bewust van, dat weten we. Ondertussen is hij gestart met een Facebookcampagne waar hij zijn bureauleden aan jullie voorstelt. Hopelijk zijn hierna de stuvers in de onderwijscommissies en facultaire raden aan de beurt. Zijn zij tenslotte niet degenen die snel verschil kunnen maken? ■

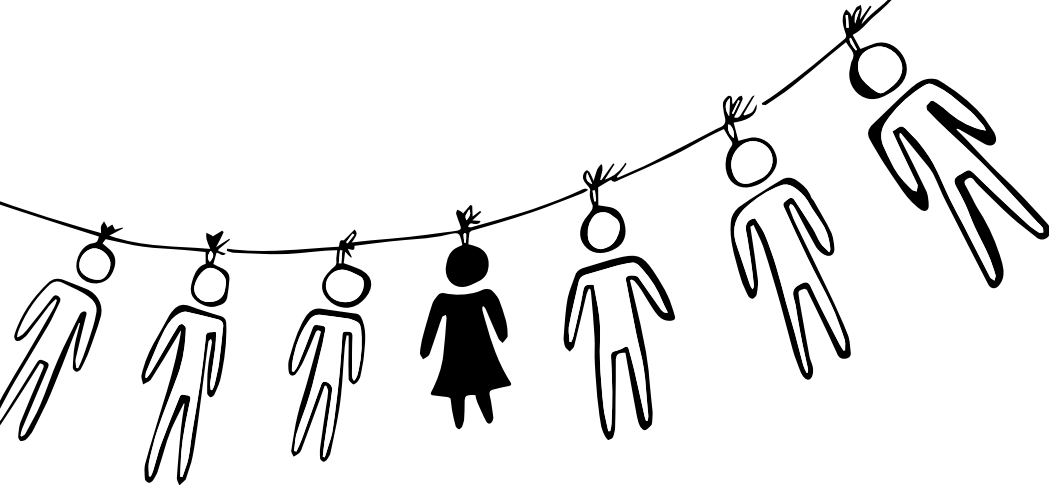
HET GROTE

DINSDAG 28 NOVEMBER - 18u30
R-BLOK AULA R004

VOORGELEZEN DOOR
JOHAN TERRYN

EN GEJUREERD DOOR
REINHILD VANDEKERCKHOVEN
& DOMINIEK SANDRA

DWARSDICTIEF

one for all time

monogamie als waarheid

tekst: Maxene Willems ■ beeld: Camille Van Landegem

Je lief bedriegen is absoluut *not done*. Spreken over overspel binnen een huwelijk, schreeuwt moord en brand altégether! Het klinkt akelig dat trouw trouwen niet zou bestaan, maar statistieken duiden vaak op een lelijke waarheid. Maar zijn wij als soort wel gemaakt om te sterven, na een godgans leven te hebben gespendeerd met één partner? *dwars* gaat op zoek naar antwoorden.

We verbinden monogaam zijn bijna automatisch met trouwen, maar dat is slechts de echtelijke monogamie. Je huwt dus met één partner, maar dat wil dus niet per se zeggen dat je seks hebt met één persoon. Je kunt ook sociaal monogaam zijn – samenwonen en het meeste van je tijd doorbrengen met elkaar – maar als je in een open relatie zit, kan dat ook meerdere bedpartners betekenen. Als je seksueel monogaam bent, hou je het wél bij één stoeipoes of -kater.

tot de dood u scheidt

Laten we even inzoomen op echtelijke monogamie. Het huwelijk, dat in de gemiddelde *chick flick* oneindig en sprookjesachtig schijnt te zijn, duurt in België gemiddeld slechts 15 jaar. Al op 20-jarige leeftijd beginnen de eerste koppels te scheiden en op 47 jaar piekt het aantal scheidingen. Die hoge cijfers houden zo'n 10 jaar aan en daarna is er een sterke daling. Als de uitpattingen van de midlifecrisis zijn getemperd, misschien? We kunnen algemeen stellen dat tussen 1830 en 2015 het aantal huwelijken daalt en het aantal scheidingen stijgt, al is die stijging vooral tot 10 jaar terug te zien. De laatste jaren houden de huwelijken meer stand.

Wij als studenten zijn natuurlijk nog niet zo bezig met trouwen, maar wel met vlinders en vrijen. Studenten kunnen in hun relaties dus sociaal en/of seksueel monogaam zijn. *dwars* hield echter vorig jaar een grote seksenquête waaruit bleek dat 26 procent zijn of haar lief al eens bedrogen had, en dat 29 procent al eens bedrogen werd. Wellicht geen leuk idee dat meer dan een vierde van de relaties ontrouw blijkt.

deeldogma

Meerdere bedpartners hebben terwijl je in een relatie zit, het wordt veelvuldig scheef bekeken, maar niet door iedereen. Er zijn mensen die een vrijere verstandhouding verkiezen, een open relatie dus. We gingen kort in gesprek met een student in zo'n situatie. "Mijn vriendin en ik zijn nu drie jaar bij elkaar en gelukkig samen. Zij heeft vanavond een date, ik vind dat spannend voor haar. Wij zijn over elk aspect in ons leven eerlijk, dus ook als wij goesting krijgen om een afspraakje te hebben met iemand anders. Mijn lief is mijn beste vriendin, zij weet alles van mij."

"Dit betekent niet dat we onze onenightstands tot in de puntjes beschrijven, die details zijn ook niet van belang. Wat wel belangrijk is voor ons, is dat wij de meeste tijd met elkaar doorbrengen en aan het einde van de dag van elkaar zijn. Wij weten dat sommige mensen het niet begrijpen, maar dat is niet erg. Ze vragen dan, 'maar ben je dan niet jaloers, word je daar niet ongelukkig van?'. Het is net het tegenovergestelde."

"Ik hoef niet jaloers te zijn, ik weet waar ze uithangt en met wie ze een pint gaat drinken. Wie weet stopt het daten met anderen ooit, als onze wilde haren wat zijn gladgestreken, maar voorlopig gaat het prima zo (*lacht*)."

globale getrouwheid

In België worden monogame relaties vaak beschouwd als de norm, maar volgens de Etnografische Atlas zijn er van 1231 samenlevingsgroepen slechts 186 sociaal monogaam. Occasionele polygamie komt voor in 453 groepen en frequente polygamie in 588. Polyandrie, waar de vrouw één of meerdere mannen heeft, heerst onder 4 samenlevingsgroepen. Deze cijfers horen wel genuanceerd te worden, omdat de individuele bevolkingsgroepen niet worden meegerekend in deze grotere samenlevingsgroep. De monogame culturen zijn dus duidelijk in de minderheid. In het dierenrijk komt monogamie ook voor. Vooral vogels vogelen niet met anderen, zo'n 90 procent van de vogels heeft één ware wederhelft. Bij mensen is monogamie op een specifieke manier geëvolueerd.

echtelijke evolutie

Bepaalde theoretici beweren namelijk dat monogamie het conflict binnen een groep vermindert, waardoor groepen die monogaam zijn een evolutionair voordeel hebben. Genetisch bewijs rond menselijke monogamie dateert van 10 000 tot 20 000 jaar geleden, wat in de geschiedenis van de mens redelijk recent is, aangezien wij als soort ongeveer 300 000 jaar oud zijn. Antropoloog Jack Goody heeft een statistisch verband gevonden tussen de aanwezigheid van ploegagricultuur en monogamie. Het zware veldwerk werd meestal uitgevoerd door mannen en dat hangt dan weer samen met het houden van privégronden, die binnen de familie werden behouden door monogame huwelijken. Ook is er een verband gevonden met een groeiende gemeenschap, en ook religie en monogamie zouden hand in hand gaan. ►

huwelijks historie

Cultuur en status spelen ook een belangrijke rol: sociale regels en wetten leggen sociale monogamie op om rijkdom of macht te beschermen. Keizer Augustus moedigde huwelijk en het voorzien van nakomelingen aan, zodat de aristocraten hun macht en rijkdom onder hun erfgenamen konden verdelen om het nalatenschap hiervan te verzekeren.

Ook door de Kerk werd dit gepromoot; rijkdom werd overgedragen aan de dichtste mannelijke bloedverwant. Meestal was dit de oudere broer zonder een mannelijke erfgenaam. Dit resulteerde in een situatie waarin de jongste broer celibatair bleef, en zo de rijkdom binnen de kerk gehouden werd. De regelstellende, rijke elitegroep wilde daarentegen, dat deze rijkdom binnen de familie bleef. Zodoende zorgden zij voor een hogere reproductie, waardoor hun genetische invloed verder vloeide in de toekomstige generaties. Mogelijk als reactie hierop, moedigde de kerkelijke wet aan dat ook arme mannen zouden trouwen. De kloof tussen rijk en arm nam bijgevolg af, waardoor monogamie zich snel verspreidde binnen de Westerse wereld. Meer dan duizend jaar later geven wij elkaar nog steeds knikkend, al dan niet voor de Kerk, het jawoord.

biologie en monogamie

Al deze evolutionaire en geschiedkundige verklaringen zijn plausibel, maar wat de mens tot mens maakt, is zijn brein. In onze hersenen sturen minuscule stoffjes ons gedrag. Bij onze verre neven, de muizen, werden verschillende van die stoffjes bestudeerd in functie van sociaal gedrag. Bij muizen die in een sociale gemeenschap leefden, kwamen tijdens het paren affectiehormonen, oxytocine en vasopressine vrij. Dat was niet zo bij muizen die eerder alleen doolden en hun kinderen 'langs de straat' maakten. Alleen de sociale muizen hadden receptoren voor deze stoffen, die hen gevoelig maken voor de geur van de partner. Die geur stimuleert het paargeheugen en zou zo monogaam gedrag in de hand werken.

Laat je lief dus maar lekker aan je oksels ruiken na de daad, dan blijven jullie misschien wel voor eeuwig samen. ■

baanbrekers

gezocht: ref met olifantenhuid

tekst en foto: Louise De Vliegere ■ illustratie: Sofie Dascotte

Geldwolven, cv-duizendpoten, sociale vlinders, luxebeesten, exotische trekvogels; verschillende species bewandelen het oerwoud der studentenjobs. Naast de platgereden paden slaan jobstudenten soms een verrassend andere weg in. Elke maand zetten we zo'n baanbreker in de kijker.

Maxim (21) is sinds zes jaar actief als scheidsrechter in het West-Vlaamse voetbalmilieu. Ooit leek hij zelf een voetbalcarrière na te streven, maar daar stak zijn zus Lisa een stokje voor.

"Ik heb een zus die een jaar jonger is dan ik. Toen bleek dat haar voetbalcapaciteiten beter waren dan de mijne en ikzelf naar mijn idee te weinig speelkansen kreeg, koos ik ervoor mijn eigen weg in te slaan. Zo volgde ik op mijn vijftiende de cursus scheidsrechter en dat heeft me vandaag al tot in tweede provinciale gebracht. Momenteel is ook mijn vader scheidsrechter, maar dan bij de jeugd."

vrijwilligersvergoeding

Als scheidsrechter mag je rekenen op een vrijwilligersvergoeding van 22 tot 30 euro per wedstrijd, dit afhankelijk van de categorie waarin je wedstrijden leidt.

Als je weet dat je aan een wedstrijd ongeveer vier uur tijd spendeert – inclusief verplaatsingen, voorbereiding, veld- en spelerscontrole en de nodige verslagen na afloop – moet je het dus echt niet doen voor het geld.

"Daarvoor blijf je beter voetballen. In veel van de wedstrijden die ik fluit, zelfs in vierde provinciale, verdienen veel spelers een stuk meer dan ik. Hoe hoger je komt, hoe extremer dat wordt. Je hebt als scheidsrechter de grootste verantwoordelijkheid en de minste ruimte voor fouten en dat is toch vrij erg."

olifantenhuid

"Scheldwoorden en verwijten horen jammer genoeg ook bij de arbitrage. Wekelijks krijg je er een hele hoop naar het hoofd geslingerd. Zelfs wanneer je de perfecte wedstrijd leidt." Deze opmerkingen vallen volgens Maxim echter wel makkelijk te relativiseren als je weet dat veel supporters het reglement maar in beperkte mate kennen.

Hetzelfde kan gezegd worden van sommige *officials*, voegt Maxim toe: "maar die kan je gelukkig wel gepast op hun plaats zetten".

Gelukkig gaat het er niet altijd op deze manier aan toe: "Ik heb al meerdere wedstrijden gefloten waarin *officials* en spelers met veel respect tegenover elkaar en mezelf staan." Supporters geven hem dan ook weleens complimenten over zijn leiding.

"Al doen ze dat wel vaak na eerst te vermelden dat ik toch 'goed zo' moet zijn om het nog te willen doen", wil hij hierover nog kwijt. "Arbitrage is werkelijk een fantastische hobby, volgens mij de beste die er is! Je moet alleen tegen een stootje kunnen en af en toe een beetje gek zijn om het te willen blijven doen." ■

het laatste woord

vlammende salami

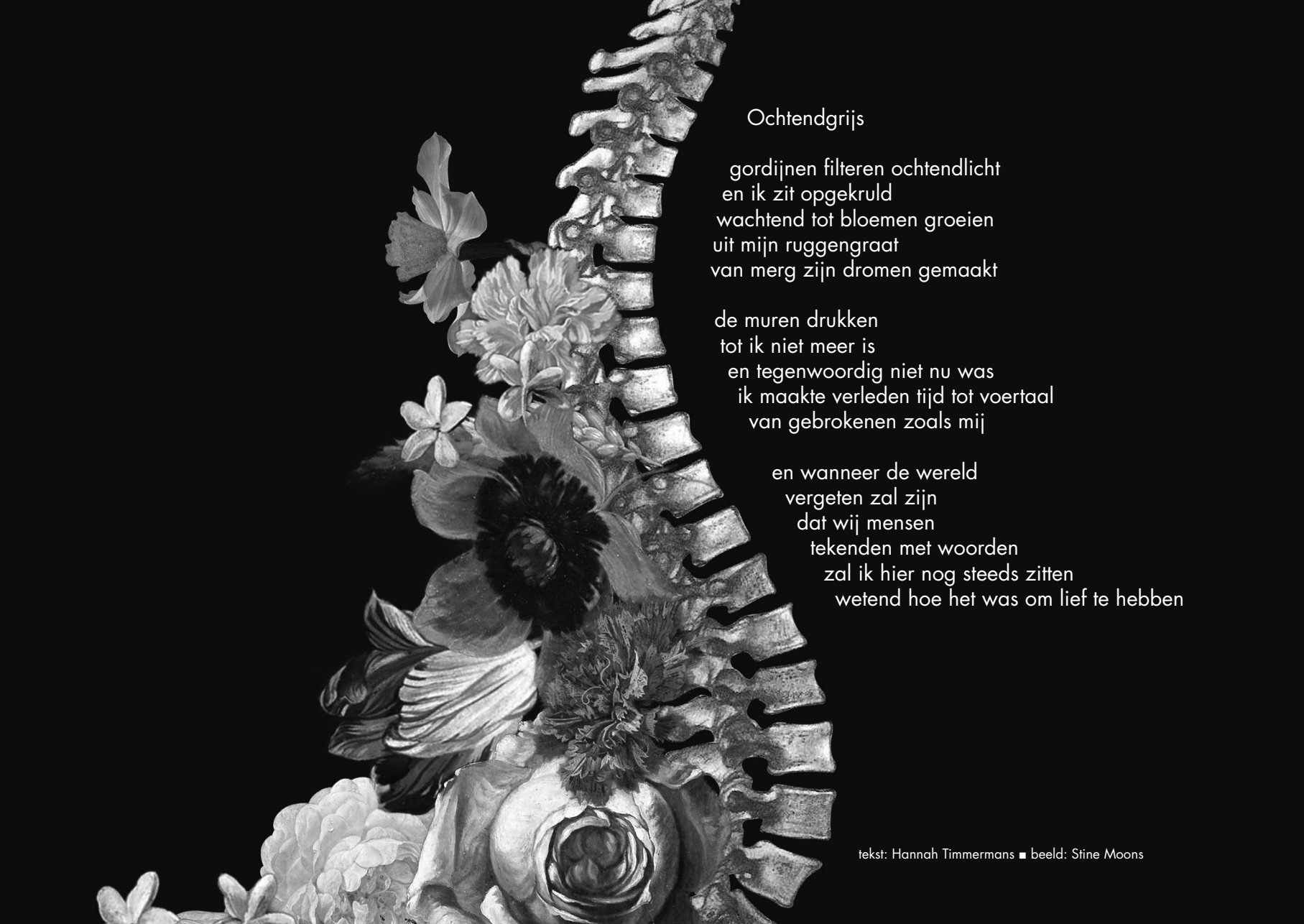
tekst: Rin Verstraeten ■ beeld: Anouk Buelens-Terryn

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet opkomen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Ook dit jaar schiet *dwars* alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdroten ter hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de meest vreemde betekenis, de meest rocamboleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze editie het begrip 'vlammende salami'.

Stel je voor: het is zaterdagavond. Aangezien je al een hele week van huis bent, besluit je dat het tijd is voor qualitytime met het gezin. Je komt de concertzaal uit en gaat op zoek naar de auto die mijlenver geparkeerd staat. Het wordt een gezellige wandeling met een uitvoerige nabespreking. Intussen merk je op hoe komisch het is dat je te voet haast sneller thuis zal raken dan met de wagen. Gelukkig staan er agenten die vlijtig het verkeer regelen. Mijn moeder bewondert vooral hun uithoudingsvermogen. Uithoudingsvermogen? "Jawel," zegt ze, "zo een hele avond met een vlammende salami staan zwaaien." Nog voor het goed en wel tot me doordringt, begeven mijn lachspieren het al. Gierend van het lachen en tranen wegdeppend, kom ik amper nog een stap vooruit. Mijn ouders kijken me verbaasd aan. Blijkbaar is de woordenschat van hun jongste dochter dan toch niet zo uitgebreid.

Naast de hilariteit die deze twee woorden kunnen teweegbrengen, zal u na het lezen van dit artikel uw vrienden ook met verstomming kunnen slaan door uw kennis over de betekenis ervan. Zo wordt de vlammende salami ook wel een 'toortslamp' genoemd. Het is een waarschuwingslamp met een knipperend of continu brandend licht, waardoor het vanop afstand zichtbaar is. Vooral 's avonds, dan zorgen politieagenten voor een heus lichtspektakel door er cirkelvormige en rechtlijnige figuren mee te maken. Kort gezegd: een vlammende salami is een rode, lichtgevende staaf waarmee politieagenten het verkeer regelen.

Nu uw vrienden buikpijn hebben van het lachen en verbaasd zijn over uw geleerdheid, wordt het hoog tijd om uw fluwelen zangstem te smeren en uw relaas over de vlammen-de salami in schoonheid af te sluiten. Niemand minder dan Urbanus zong in 1984 al over vlammende salami's. In het nummer *The Scratchin' Zwaantjes* wordt hij, als gevolg van een overdreven snelheid, achtervolgd door de zwaantjes, de motoragenten van de Federale Politie. Wonder boven wonder weet de zanger hen af te schudden, maar wordt uiteindelijk toch gevat. "En vijfhonderd meter verder stonden de gendarmen daar in *hunne* knaloranje regenjas. Die waren daar aan 't zwaaien met *hunne* vlammende salami." ■

Ochtendgrijs

gordijnen filteren ochtendlicht
en ik zit opgekruld
wachtend tot bloemen groeien
uit mijn ruggengraat
van merg zijn dromen gemaakt

de muren drukken
tot ik niet meer is
en tegenwoordig niet nu was
ik maakte verleden tijd tot voertaal
van gebrokenen zoals mij

en wanneer de wereld
vergeten zal zijn
dat wij mensen
tekenden met woorden
zal ik hier nog steeds zitten
wetend hoe het was om lief te hebben

VOOR MIJ 200 GRAM **VLAMMENDE SALAMI**, ALSJEBLIEFT.